वार्षिक प्रतिवेदन

(आर्थिक वर्ष २०८२/८३)

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय

शङ्खमूल, काठमाडौं

फोन.नं. : ०१–५९०७३८२, ०१–५२४२०५५

इमेल : scokathmandu@nsonepal.gov.np

वेबसाइट: www.scokathmandu.nsonepal.gov.np

वार्षिक प्रतिवेदन

(आर्थिक वर्ष २०८२/८३)

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय

शङ्खमूल, काठमाडौं

फोन.नं. : ०१–५९०७३८२, ०१–५२४२०५५

इमेल : scokathmandu@nsonepal.gov.np

वेबसाइट: www.scokathmandu.nsonepal.gov.np

वार्षिक प्रतिवेदन, २०८२/८३

प्रकाशक :

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, शङ्खमूल, काठमाडौं

फोन.नं.: ०१–५९०८३७२, ०१–५२४२०५५

इमेल : scokathmandu@nsonepal.gov.np

वेबसाइट: www.scokathmandu.nsonepal.gov.np

प्रकाशन वर्ष : २०८३ श्रावण।

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय काठमाडौंको कार्यक्षेत्र

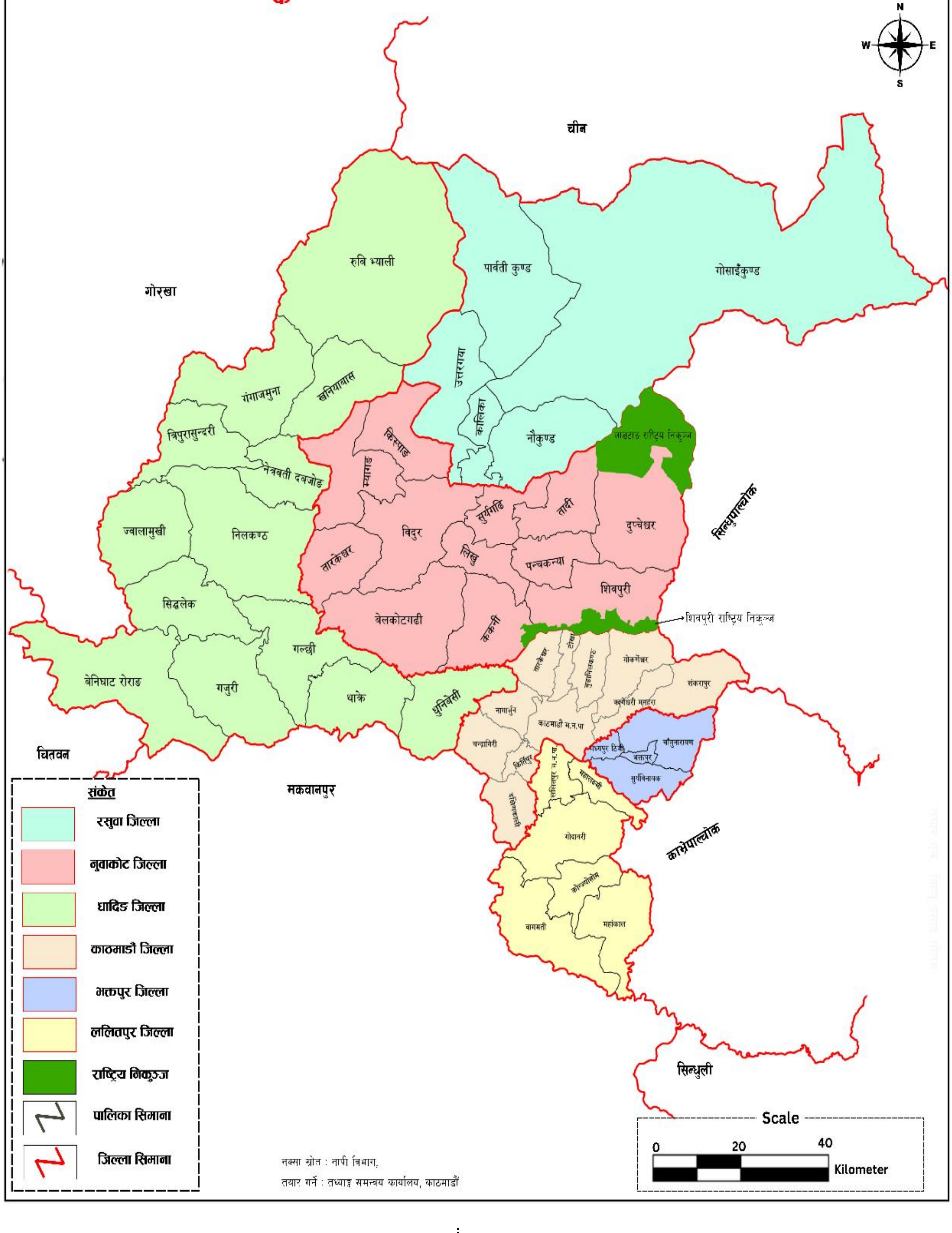

मन्तव्य

वर्षेनी नियमित रुपमा सम्पादन गरि आएका राष्ट्रिय लेखा र मूल्य सूचकाङ्क सम्बन्धी कार्यक्रमका अतिरिक्त आ.व.२०८२/८३ मा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको मुख्य ध्यान असार मसान्तसम्म नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण (चौँथो) का ६४ 'पिएसयू' को तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने, सहकारी संस्था सर्वेक्षणका ५२२ सहकारी तथा निजी स्वास्थ्य सर्वेक्षणका १०३२ स्वास्थ्य संस्थाको प्रश्नावली भर्ने, २८७ ओटा सवारीसाधन सञ्चालकहरुबाट स्थलगत यातायात सर्वेक्षणको लागि निर्धारित विवरण प्राप्त गर्ने र ३१२ ओटा व्यावसायिक कृषकसँग तरकारिबाली सर्वेक्षण गर्नमा केन्द्रित थियो। तर २०८२ साल चैत्र १ गतेदेखि यस कार्यालयमा कार्यरत मध्ये अधिकांश कर्मचारी आर्थिक गणनाको व्यवस्थापन समूहमा काम गर्न खटिए पश्चात कार्यालयको वार्षिक कार्यक्रमको लक्ष्य हासिल गर्नु चुनौतीपूर्ण बन्यो। यद्यपि, कार्यालयले ७-७ दिने सार्वजनिक सूचना जारी गरेर श्रमशक्तिको लागि १६ जना, स्वास्थ्यको लागि ६ जना, स्थलयातायातको लागि ५ जना, सहकारीको लागि ४ जना र तरकारिबाली सर्वेको लागि २ जना गणक कर्मचारीहरुको करार नियुक्ति गरेर सबै कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरेको छ।

राष्ट्र र जनताको बृहत्तर हितको लागि नेपाल सरकारलाई आवश्यक आधिकारिक तथ्याङ्क उपलब्ध गराउन स्थापना भएको राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय मातहत स्थापना भएको यो कार्यालय एक प्रकारको तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यालय हो। यस कार्यालयले नेपालको कुल गार्हस्थ उत्पादन अनुमान गर्न र उद्योग, निर्माण तथा कृषि क्षेत्रका मूल्य सूचकाङ्क तयार पार्न आवश्यक पर्ने आधारभूत तथ्याङ्क आपूर्ति गर्नु गराउनु यस कार्यालयको नियिमत कार्य हो। यस कार्यालयले त्रैमासिक एवम् वार्षिक रुपमा त्रैमासिक एवम् वार्षिक राष्ट्रिय लेखा र त्रैमासिक औद्योगक, निर्माण क्षेत्र तथा कृषिजन्य वस्तुको मूल्य सूचकाङ्कको लागि आवश्यक स्थलगत तथ्याङ्क सङ्कलन गरेर राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा पठाउँछ। तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँ पुनर्संरचना भए पछि प्रकाशन भएको यो दोस्रो वार्षिक प्रतिवेदन हो। यस प्रतिवेदनमा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय,काठमाडौंले आ.व.२०८२/८३ मा सम्पादन गरेका क्रियाकलापहरुलाई संक्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ। यस प्रतिवेदनले कार्यालयको कार्य प्रकृति, कार्यक्षेत्र र कार्यसञ्चालन प्रक्रियालाई बुझ्न, आगामी आ.व.मा सम्पादन गर्ने कार्यक्रम तर्जुमाका लागि पृष्ठपोषण प्राप्त गर्न, कार्यालयको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न र तालुक निकायबाट गरिने अनुगमनका लागि सघाउ पुऱ्याउने विश्वास लिएको छु।

यस प्रतिवेदन तयारीको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था तथा मार्गदर्शन प्रदान गर्नु हुने राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र विशेषत: योजना शाखाप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। यस प्रतिवेदनको मस्यौदा लेखनमा संलग्न हुने कार्यालयका सबै कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद छ। आगामी वर्षमा यस प्रतिवेदनलाई अझ बढी सूचनामूलक, उपयोगी र प्रभावकारी बनाउन पाठकहरुबाट यस कार्यालयले रचनात्मक सुझाव एवम् पृष्ठपोषणको अपेक्षा गर्दछ।

श्रावण २०८३

लोक बहादुर खत्री
तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी

विषय सूची

	पेज
कार्यालयको कार्यक्षेत्र	i
प्रकाशकीय	ii
विषय सूची	iv
तालिका सूची	vii
चित्र सूची	viii
प्रतिवेदनको सारांश	ix
खण्ड : १	
परिचय	
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ प्रतिवेदनको उद्देश्य	१
१.३ प्रतिवेदन तयारी विधि र तथ्याङ्कको स्रोत	१
१.४ प्रतिवेदनको संरचना	२
खण्ड : २	
कार्यसम्पादनका नीतिगत तथा कानुनी आधार	
२.१ नेपालको संविधान	३
२.२ तथ्याङ्क ऐन, २०७९	४
२.३ तथ्याङ्क नियमावली, २०८०	५
२.४ तथ्याङ्क सम्बन्धी निर्देशिका र कार्यविधिहरू	१०
२.५ तथ्याङ्क प्रणाली विकासका लागि राष्ट्रिय रणनीति, दोस्रो (२०८२/८३-२०८५/८६)	११
२.६ सोह्रौं योजना	१२
२.७ तथ्याङ्क सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सिद्धान्त, प्रणाली र वर्गीकरणहरू	१२

खण्ड : ३

सङ्गठन संरचना तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

३.१ नेपालको राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली १४
३.२ कार्यालयको स्थापना १५
३.३ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको उद्देश्य १६
३.४ सङ्गठन स्वरूप १७
३.५ कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार १८

खण्ड : ४

वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति

४.१ राष्ट्रिय लेखा २०
४.१.१ त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखा
४.१.२ वार्षिक राष्ट्रिय लेखा २२
४.२ मूल्य तथ्याङ्क २८
४.२.१ औद्योगिक उत्पादन र उत्पादकको मूल्य सूचकाङ्क २८
४.२.२ निर्माण क्षेत्रको लागत मूल्य सूचकाङ्क ३०
४.२.३ कृषिजन्य वस्तुहरूको मूल्य सूचकाङ्क ३१
४.३ व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षण ३२
४.३.१ सूचीकरण ३२
४.३.२ मुख्य फिल्ड कार्य ३४
४.४ अन्य सर्वेक्षणहरुको लक्ष्य र प्रगति ३५
४.५ सहकारी संस्था सर्वेक्षण ३८
४.६ नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण ४०
४.७ आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षण ४०
४.८ राष्ट्रिय तथ्यगत विवरण ४२
४.९ तथ्याङ्कीय साक्षरता कार्यक्रम ४३
४.१० तथ्याङ्क प्रदायकसँग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम ४४
४.११ पालिका प्रोफाइल ४५
४.१२ वार्षिक प्रतिवेदन, २०८१/८२ को विद्युतीय प्रति ४५

४.१३ कर्मचारी खटनपटन ४५
४.१४ वार्षिक प्रगति ४८
४.१५ कार्यक्रम अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण ५४

खण्ड : ५

बजेट तथा कार्यक्रम र खर्च

५.१ कुल बजेट विनियोजन, २०७९/८०–२०८२/८३ ५५
५.२ जम्मा यथार्थ खर्च, २०७९/८०–२०८२/८३ ५५
५.३ बजेट विनियोजन र खर्च सारांश, २०८२/८३ ५५
५.४ पूँजीगत खर्च, २०८२/८३ ५६
५.५ खर्च शीर्षकगत वार्षिक बजेट विनियोजन ५७
५.६ बेरूजुको अवस्था ६०
५.७ कार्यालयको जिन्सी विवरण ६०

अनुसूचीहरू

अनुसूची – १ :- नागरिक वडापत्र ६२
अनुसूची – २ :- तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको दरबन्दी र पदपूर्ती स्थिति ६३
अनुसूची – ३ :- तथ्याङ्क कार्यालय काठमाडौंका कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली ६४
अनुसूची-४ :- खर्च भएर जाने सम्पत्ति वा जिन्सी मालसामान खरिदको वार्षिक विवरण, २०८२/८३ ६५
अनुसूची-५ :- खर्च भएर नजाने सम्पत्ति वा जिन्सी मालसामानको वार्षिक विवरण, २०८२/८३ ६८
अनुसूची – ६ :- तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौंमा कार्यरत कर्मचारीहरूको नामावली ७०

फोटोहरु ७१

तालिका सूची

	पेज
तालिका नं.२.१ : नेपालको संविधानमा उल्लेख भएको तथ्याङ्क सम्बन्धी विषय	३
तालिका नं.२.२ : सूक्ष्म कोरा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउँदा लिइने दस्तुर	९
तालिका ४.१ : कुल नमूना आकार, होटल तथा रेष्टुरेन्ट र खानेपानी उपभोक्ता समिति त्रैमासिक	२१
तालिका ४.२ : वार्षिक राष्ट्रिय लेखा अनुमानको लागि सङ्कलन गर्नु पर्ने विवरण	२३
तालिका ४.३ : कुल नमूना आकार, सामुदायिक वन, होटल तथा रेष्टुरेन्ट र सहकारी संस्था	२४
तालिका ४.४:- त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखाको लक्ष्य र प्रगति. २०८२/८३	२७
तालिका ४.५ :- वार्षिक राष्ट्रिय लेखाको लक्ष्य र प्रगति. २०८२/८३	२७
तालिका ४.६ :- मूल्य सूचकाङ्कको लक्ष्य र प्रगति, २०८२/८३	२९
तालिका ४.७ :- व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षणको पालिकागत सूची	३२
तालिका ४.८ :- व्यावसायिक तरकारीबाली सर्वेक्षण, २०८२/८३ को लक्ष्य र प्रगति	३४
तालिका ४.९ : अन्य सर्वेक्षणहरुको लक्ष्य र प्रगति	३६
तालिका ४.१० : केही सर्वेक्षणहरुको कुल स्याम्पल साइज	३७
तालिका ४.११ : जिल्लागत स्याम्पल वितरण, सहकारी संस्था सर्वेक्षण, २०८२	३८
तालिका ४.१२ : सहकारी संस्था सर्वेक्षण, २०८२ को प्रगति	३९
तालिका ४.१३ : नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०८२/८३ को लक्ष्य र प्रगति	४०
तालिका ४.१४ : आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षणको लक्ष्य र प्रगति, २०८२/८३	४१
तालिका ४.१५: राष्ट्रिय तथ्यगत विवरणमा समेटिएका क्षेत्रगत सूचकहरू	४२
तालिका ४.१६: कार्यक्रमगत काज अवधि, २०८२/८३	४६
तालिका ४.१७ : जिल्ला र कर्मचारी अनुसार काज अवधि, २०८२/८३	४७
तालिका ४.१८ : आ.व. २०७९/८० देखि २०८२/८३ सम्मको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति	४८
तालिका ४.१९ : कार्यक्रमगत लक्ष्य र वित्तीय तथा भौतिक प्रगति, २०८२/८३	४९
तालिका ४.२० : चालु तर्फका कार्यक्रमको प्रगति, २०८२/८३	५२
तालिका ५.१: बजेट विनियोन र खर्च सारांश, आ.व.२०८२/८३	५६
तालिका ५.२ : पूँजीगत खर्च, आ.व.२०८२/८३	५७
तालिका ५.३ : खर्च शीर्षकगत वार्षिक बजेट विनियोजन, आ.व. २०८०/८१–२०८२/८३	५८
तालिका ५.४ : खर्च शीर्षकगत वार्षिक खर्च, आ.व. २०८०/८१–२०८२/८३	५९
तालिका ५.५ : धेरै रकममा खरिद भएका तेऱ्ह प्रकारका सामानहरुको विवरण, २०८२/८३	६०

तालिका ५. ६: कम्प्यूटर, ल्यापटप, सवारिसाधन तथा अन्य मेशिन उपकरणको अवस्था, २०८२/८३ ६१

चित्र सूची

पेज

चित्र नं. ३.१ : तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको सङ्गठन संरचना १८

प्रतिवेदनको सार

नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०८०/०९/१२ गतेको निर्णय अनुसार काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, रसुवा, नुवाकोट र धादिङ गरी ६ जिल्ला कार्यक्षेत्र रहने गरी साविकको "तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौँ" मिति २०८१ श्रावण १ गते "तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौं" को रुपमा पुनर्संरचना भएको हो।

वि.सं. २०५० साल श्रावण १ गतेदेखि काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर जिल्ला कार्य क्षेत्र हुने गरी स्थापना भएको "शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौं" को नाम वि.सं. २०७० साल चैत्र १ गते "तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौँ" मा परिवर्तन भएको थियो ।

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयलाई राष्ट्रिय लेखा, मूल्य सूचकाङ्क तथा आवधिकरुपमा सञ्चालन हुने गणना तथा सर्वेक्षणको स्थलगत तथ्याङ्क सङ्कलनमा सहयोग पुऱ्याउनु, जिल्ला तथा स्थानीयस्तरमा तथ्याङ्कीय साक्षरता प्रवर्धन गर्नु र राष्ट्रिय तथ्यगत विवरण कार्यान्वयनमा समन्वय गर्नु यस कार्यालय स्थापनाका मुख्य उद्देश्य हुन्। एक उपसचिव, २ जना तथ्याङ्क अधिकृत, ७ जना सुपरिवेक्षक र ५ जना गणक गरी जम्मा १५ जना तथ्याङ्क समूहका प्राविधिक कर्मचारी र अन्य ५ जना प्रशासनिक कर्मचारी रहको यस कार्यालयको नेतृत्व तथ्याङ्क समन्वय अधिकारीले गर्ने व्यवस्था छ।

आ.व. २०८२/८३ मा यस कार्यालयमा विभिन्न २६ ओटा क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी प्राप्त भएकोमा ती मध्ये १९ प्रकारका क्रियाकलापहरु सम्पादन गरिएको थियो। सम्पादन गरिएका मध्ये १३ ओटा क्रियाकलापमा यस कार्यालयले शत प्रतिशत र अन्यमा ८० प्रतिशतको हाराहारीमा भौतिक प्रगति हासिल गरेको थियो।

आ.व.२०८२/८३ यस कार्यालयले हासिल गरेका मुख्य उपलब्धिहरु निम्न छन् :-

- विदुर नगरपालिकाको प्रोफाइल नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा बुझाइएको।
- रसुवाको कालिका र नौकुण्ड तथा ललितपुरको कोन्ज्योसोममा तथ्याङ्कीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।
- आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षणको १६ ओटा पिएसयु को तथ्याङ्क सङ्कलन ट्याबलेट मार्फत गरिएको।

- त्रैमासिक औद्योगिक उत्पादन तथा मूल्य सूचकाङ्क, त्रैमासिक निर्माण सामग्रीको मूल्य सूचकाङ्क र त्रैमासिक कृषिजन्य उत्पादनको मूल्य सूचकाङ्क सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन गरी सो को विद्युतीय प्रति राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको सम्बन्धित शाखामा पठाइएको।
- तेस्रो त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखाको लागि कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन, खानेपानी उपभोक्ता समिति, यातायात, होटल तथा रेष्टुरेण्टको विवरण सङ्कलन गरी पठाइएको।
- वार्षिक राष्ट्रिय लेखाको लागि सहकारी, सामुदायिक वन, एफ.एम., कोल्डस्टोर र स्थानीय तहहरुबाट नक्सा पास, सडक निर्माण तथा खानी/उत्खनन सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन गरी पठाइएको।
- व्यावसायिक तरकारी बाली सर्वेक्षणको लागि छनौटमा परेका ३१२ कृषकबाट विवरण सङ्कलन गरिएको।
- स्थलगत यातायात सर्वेक्षणका २८७ नमुना सवारिसाधनको प्रश्नावली भरिएको।
- निजी स्वास्थ्य सर्वेक्षणमा छनौटमा परेका ८५० अस्पतालहरुमा मूल तथ्याङ्क सङ्कलन कार्य सम्पन्न भएको।
- सहकारी सर्वेक्षणमा छानिएका ४७४ सहकारी संस्थाकत्त तथ्याङ्क सङ्कलन टयाबलेट मार्फत सम्पन्न गरिएको।
- नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, चौँथोको पहिलो सिजनको ६२ ओटा पिएसयुका १२४० घरपरिवारको तथ्याङ्क सङ्कलन टयाबलेट मार्फत सम्पन्न गरिएको।
- तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँमा पुस्तकालय स्थापना गरिएको

आ.व.२०८२/८३ मा यस कार्यालयको वित्तीय प्रगति ८१.९ प्रतिशत छ। वित्तीय प्रगति शत प्रतिशत नहुनुका कारणहरु निम्न छन् :-

• मूल्य तथ्याङ्क सङ्कलनमा न्यून खर्च हुनु :	सुपरिवेक्षक र गणक कर्मचारी आर्थिक गणना कार्यको लागि अन्य जिल्ला र कार्यालयमा खटिएको
• सवारिसाधन मर्मत कम हुनु :	आर्थिक गणनामा विनियोजित बजेटबाट मर्मत गरिएको
• पालिका प्रोफाइलमा कम खर्च :	एउटा मात्र पालिका प्रोफाइल तयार हुनु
• तथ्याङ्क साक्षरता तर्फको बजेट कम खर्च हुनु	२ ओटा पालिकामा मात्र साक्षरता कार्यक्रम गरिनु
• विदेशी पर्यटकले गरेको खर्च सम्बन्धी सर्वेक्षण नहुनु	यो सर्वेक्षण शुरु नभएकोले वित्तीय प्रगति नभएको।
• अनुगमनमा कम खर्च हुनु :	अनुगमन गर्ने अधिकृत तथा सुपरिवेक्षकहरु आर्थिक गणनामा खटिएकोले सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन खर्च कम भएको।

यस कार्यालयले कार्यसम्पादनका क्रममा अनुभव गरेका प्रमुख चुनौतीहरु निम्न छन् :-

- कार्यबोझको तुलनामा जनशक्तिको सङ्ख्यामा कम हुनु;
- दुई पाङ्ग्रे सवारीसाधनको कम हुनु;
- पुराना कम्प्यूटर तथा उपकरण व्यवस्थापन गर्ने; र
- कागजमा आधारित तथ्याङ्क सङ्कलनमार्फत उच्च गुणस्तरको डाटा प्राप्त गर्ने।

माथि उल्लेखित चुनौती समाधानका लागि निम्न उपायहरु प्रस्ताव गरिएको छः-

- भावी ओ एण्ड एम सर्वेक्षणमा यस कार्यालयको कार्यबोझ विश्लेषण गरी २१ जना गणक सहित जम्मा ३६ जनाको दरबन्दी कायम गर्ने;

- पचास प्रतिशतभन्दा धेरै महिला कर्मचारी कार्यरत रहेको यस कार्यालयबाट प्रभावकारी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्नको लागि थप १० ओटा स्कुटर खरिद गर्ने;

- पुराना तर महत्वपूर्ण गणना वा सर्वेक्षणको पहिचान र संस्थागत संस्मरण बोकेका उपकरणलाई तथ्याङ्क सङ्ग्राहलय स्थापना गरी सुरक्षित राख्न बजेट व्यवस्था गर्ने; र

- राष्ट्रिय लेखा, मूल्य तथ्याङ्क र अन्य आर्थिक तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यमा उच्च गुणस्तरको डाटा प्राप्त गर्ने प्रयोजनको लागि अनलाईन वा मोबाइल एप विकास गर्नको लागि विशेष अनुसन्धान गर्ने।

खण्ड : १

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

तथ्याङ्क ऐन, २०७९ बमोजिम तत्कालीन केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको पुनर्संरचना एवम् स्तरोन्नती भई वि.सं.२०७९ साल आश्विन २८ गतेदेखि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय मातहत रहने गरी राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा रूपान्तरण भएपछि नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) को मिति २०८०/०९/१२ गतेको निर्णयानुसार तत्काल कायम रहेका ३३ ओटा जिल्लास्थित तथ्याङ्क कार्यालयहरूको नाम परिवर्तन तथा कार्यक्षेत्र पुनर्संरचना गरी १८ ओटा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयहरू स्थापना भएका थिए। यस प्रक्रियामा साविकको "तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौँ" को नाम "तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँ" मा परिवर्तन भएको हो। साविकमा काठमाडौँ उपत्यकाका ३ जिल्ला कार्यक्षेत्र रहेकोमा हाल यस कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा धादिङ, नुवाकोट र रसुवा जिल्ला थप भएका छन्।

१.२ प्रतिवेदनको उद्देश्य

आ.व.२०८२/८३ मा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँले सम्पादन गरेका कार्यक्रम, ती कार्यक्रमहरूको स्थिति तथा प्रगति प्रस्तुत गर्नु यस प्रतिवेदनको मुख्य उद्देश्य हो।

यो वार्षिक प्रतिवेदन सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०६४ को दफा ४१ अनुसार तालुक कार्यालयमा पेश गरिने र यस कार्यालयको वेवसाइटमार्फत सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन गरिनेछ।

१.३ प्रतिवेदन तयारी विधि र तथ्याङ्कको स्रोत

यस प्रतिवेदनमा कार्यालयको बजेट तथा कार्यक्रम, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका विभिन्न शाखाहरूबाट प्राप्त अख्तियारी तथा कार्य जिम्मेवारी, त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदनहरू, भ्रमण अभिलेख खाता, स्टोर फाँटले सञ्चालन गर्ने सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (Public Assets Management System – V2) बाट उपलब्ध जिन्सी निरीक्षण फाराम तथा खर्च भएर नजाने जिन्सी खाता र लेखा फाँटले

सञ्चालन गर्ने एकीकृत सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन प्रणाली (www.ipfms.fcgo.gov.np) बाट प्राप्त भएको खर्चको फाँटबारी एवम् लेखापरीक्षण प्रतिवेदनबाट उपलब्ध सूचनाको आधारमा यस कार्यालयले आ.व.२०८२/८३ मा सम्पादन गरेका कार्यहरूको विवरण वर्णनात्मक शैलीमा प्रस्तुत गरिएको छ।

यस प्रतिवेदनको मस्यौदा तयार पार्ने क्रममा राष्ट्रिय लेखा, मूल्य तथ्याङ्क, राष्ट्रिय तथ्यगत विवरण र तथ्याङ्कीय साक्षरता, आदि विषयका अवधारणागत पक्ष लगायतका आधारभूत जानकारी राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वार्षिक प्रतिवेदनबाट साभार गरिएको छ।

१.४ प्रतिवेदनको संरचना

यस प्रतिवेदनमा जम्मा ५ खण्ड र ६ अनुसूची छन्। पहिलो खण्डमा यस प्रतिवेदनको परिचय दिइएको छ। दोस्रो खण्डमा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको कार्यसम्पादनका नीतिगत तथा कानुनी आधारहरूको बारेमा संक्षिप्त विवेचना गरिएको छ। तेस्रो खण्डमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको सामान्य परिचय तथा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको काम, कर्तव्य र अधिकारको बारेमा जानकारी प्रदान गरिएको छ।

चौँथो खण्डमा यस कार्यालयले आ.व.२०८२/८३ मा सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यहरूको प्रगति विवरण प्रस्तुत गरिएको छ भने पाँचौ खण्डमा आ.व.२०८२/८३ को बजेट तथा कार्षक्रम र खर्च विवरण राखिएको छ।

त्यसपछिका अनुसूचीहरूमा नागरिक वडापत्र, पूर्व कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली, कार्यरत कर्मचारीको विवरण र खर्च भएर जाने तथा नजाने जिन्सी मालसामानको विवरण समावेश गरिएको छ।

खण्ड : २

कार्यसम्पादनका नीतिगत तथा कानुनी आधार

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको कार्यसम्पादन गर्नका लागि नेपालको संविधान, आवधिक योजना, तथ्याङ्क प्रणाली विकासका लागि राष्ट्रिय रणनीति, तथ्याङ्क ऐन तथा नियम, आदि प्रमुख नीतिगत औजार हुन्। साविकको केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग स्थापना हुनुपूर्व तथ्याङ्कीय क्रियाकलाप व्यवस्थित गर्नका लागि इस्तिहार तथा ऐनहरू जारी भएका थिए। वि.सं. १९७६, १९९८ र २००७ सालका इस्तिहारहरू यसका उदाहरण हुन्। नेपालको पाँचौ जनगणना सञ्चालन गर्न जनगणना ऐन, २००९ जारी भएको थियो। यस खण्डमा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको कार्यसम्पादन गर्नका लागि विद्यमान प्रमुख नीतिगत तथा कानुनी आधारका बारेमा चर्चा गरिएको छ।

२.१ नेपालको संविधान

नेपालको संविधानले तथ्याङ्क सम्बन्धी विषयलाई विशेष महत्वका साथ उल्लेख गरेको छ। यसले नेपालको राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीलाई स्पष्टरूपमा विकेन्द्रित तथ्याङ्क प्रणालीको रूपमा स्थापित गरेको छ। संघको अधिकार क्षेत्रअन्तर्गत तथ्याङ्कको मानक र गुणस्तर कायम गर्ने विषय समावेश गरिएको छ। यही क्षेत्राधिकारभित्र रही राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले विभिन्न तथ्याङ्कीय गतिविधिहरू सञ्चालन गर्ने नीतिगत आधार प्राप्त गरेको हो। नेपालको संविधानका देहाय बमोजिम विभिन्न धाराहरूमा उल्लेख भएका प्रावधान मध्यनजर गरेर कार्यालयले तथ्याङ्कीय गतिविधिहरू सम्पादन गर्नुपर्ने अवस्था छ।

तालिका नं.२.१ : नेपालको संविधानमा उल्लेख भएको तथ्याङ्क सम्बन्धी विषय

क्र.सं.	धारा	विषय	तथ्याङ्क सम्बन्धी प्रावधान
१	धारा २८	गोपनीयताको हक	तथ्याङ्कको गोपनीयता कानुनबमोजिम बाहेक अनतिक्रम्य हुने।
२	धारा ५१	(च) को बुँदा नं. ८ विकाससम्बन्धी नीति	जनसाङ्ख्यिक तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने।
३	धारा ८४ र धारा १७६	प्रतिनिधि सभाको गठन र प्रदेश सभाको गठन	जनसङ्ख्यालाई निर्वाचन क्षेत्र निर्धारणको आधार मानिएको। समानुपातिकतर्फ

क्र.सं.	धारा	विषय	तथ्याङ्क सम्बन्धी प्रावधान
			उम्मेदवारी दिंदा जनसङ्ख्याको आधारमा प्रतिनिधित्व हुने प्रावधान रहेको।
४	धारा २५९	राष्ट्रिय समावेशी आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार	राष्ट्रिय जनगणना उल्लेख भएको
५	धारा २८१	विशेष अधिकारको समीक्षा तथा पुनरावलोकन	राष्ट्रिय जनगणना उल्लेख भएको
६	धारा २८६	निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण आयोग	निर्वाचन क्षेत्र निर्धारण गर्दा जनसङ्ख्यालाई मुख्य आधार मान्ने।
७	अनुसूची ५	सङ्घको अधिकार सूची, बुँदा नं. १३	केन्द्रीय तथ्याङ्क (राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय मानक र गुणस्तर)
८	अनुसूची ६	प्रदेशको अधिकार सूची बुँदा नं. ६	प्रदेश तथ्याङ्क
९	अनुसूची ८	स्थानीय तहको अधिकार सूची (बुँदा नं.६, १३, १७)	स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख सङ्कलन स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन बेरोजगार तथ्याङ्क सङ्कलन
१०	अनुसूची ९	सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको साझा सूची, बुँदा नं. ११	व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यू, विवाह र बसाइसराई तथ्याङ्क

२.२ तथ्याङ्क ऐन, २०७९

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको कार्य सञ्चालन गर्ने मुख्य कानुनी आधार तथ्याङ्क ऐन, २०७९ हो। यस ऐनमा देहायबमोजिमका प्रमुख प्रावधानहरू रहेका छन् :-

- विकेन्द्रित तथ्याङ्क प्रणालीको अवलम्वन
- राष्ट्रिय तथ्याङ्क परिषद्को गठन, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारीको व्यवस्था
- तथ्याङ्कसम्बन्धी काम गर्न केन्द्रीय निकायको रूपमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यलय रहने व्यवस्था,
- अन्य सरकारी निकाय वा सार्वजनिक संस्थाले तथ्याङ्क सङ्कलन गर्नसक्ने र सो तथ्याङ्क राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको अभिन्न अङ्ग हुने,

- तथ्याङ्क सङ्कलक, उत्पादक तथा तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताको दायित्व उल्लेख गरिएको,
- विद्युतीय अभिलेख, तथ्याङ्कको प्रयोग तथा पहुँच सम्बन्धी व्यवस्था,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै कर्मचारीलाई काममा लगाउन सकिने प्रावधान,
- तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने अनुमतिसम्बन्धी व्यवस्था,
- तथ्याङ्कसम्बन्धी राष्ट्रिय मानक र गुणस्तरका आधार तोकिएको,
- तथ्याङ्क परीक्षण गर्ने अधिकार,
- गोपनीयता कायम गर्ने,
- प्रदेश, स्थानीय तह तथा प्रचलित ऐनबमोजिम अन्य निकायले तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने व्यवस्था,
- विद्युतीय अभिलेखको व्यवस्था, र
- केन्द्रीय डाटा बैङ्कको व्यवस्था, आदि।

२.३ तथ्याङ्क नियमावली, २०८०

मिति २०८१ साल बैशाख ३ गते नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भई कार्यान्वयनमा आएको तथ्याङ्क नियमावली २०८० ले साबिकको तथ्याङ्क नियमावली २०४१ लाई खारेज गरेको छ। तथ्याङ्क नियमावलीमा जम्मा ५ परिच्छेद, ३२ नियम र ७ अनुसूची छन्।

यस नियमावलीमा ७ ओटा विस्तृत अनुसूचीहरू छन्। यी अनुसूचीहरू मुख्य गरी सर्वेक्षण अनुमति प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न केन्द्रित छन्। नियमावलीमा रहेका ७ अनुसूचीमा निम्न विवरण, दस्तुर, ढाँचा र फारामहरू समावेश गरिएको छ :-

१. आधिकारिक तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताको विवरण
२. सुक्ष्म कोरा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउँदा लिइने दस्तुर
३. तथ्याङ्क सङ्कलन अनुमतिको लागि दिने निवेदनको ढाँचा
४. तथ्याङ्क सङ्कलन अनुमति फाराम

i. सामान्य जानकारी (१४ बुँदा)

ii. प्राविधिक विवरण (२० बुँदा)

iii. वित्तीय विवरण (चालु खर्च, पूँजीगत खर्च र वैदेशिक सहायता समेत)

iv. तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी क्रियाकलापको समयसारिणी

५. तथ्याङ्क सङ्कलन अनुमतिपत्रको ढाँचा

६. तथ्याङ्क प्रमाणित गर्न दिइने निवेदनको ढाँचा

७. तथ्याङ्क प्रमाणित गरी प्रदान गरिने प्रमाणपत्र

तथ्याङ्क नियमावलीमा समावेश भएका अन्य महत्वपूर्ण प्रावधानहरू निम्न छन्:-

क. प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारीको संयोजकत्वमा विभिन्न समितिहरूको गठन :-

१. राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली समन्वय समिति : तथ्याङ्क उत्पादनकर्तालाई राष्ट्रिय मानक र गुणस्तर पालना गर्न लगाउने तथा राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीमा आबद्ध तथ्याङ्क नियमित अद्यावधिक गर्न लगाउने कार्य जिम्मेवारी पूरा गर्न नियम ४ मा गठन भएको यस समितिमा प्रदेश सरकारको योजना वा तथ्याङ्क सम्बन्धी विषय हेर्ने प्रदेश मन्त्रालय वा निकायको सचिव, गाउँपालिका राष्ट्रिय महासङ्घको प्रतिनिधि, नेपाल नगरपालिका सङ्घको प्रतिनिधि र तथ्याङ्क उत्पादनकर्ता संस्थाका प्रतिनिधित्व रहने व्यवस्था छ।

२. गणना तथा सर्वेक्षणको निर्देशक समिति :- कार्यालयले गर्ने गणना तथा सर्वेक्षणको सञ्चालन, निर्देशन र नियन्त्रण गर्नको लागि प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारीको संयोजकत्वमा निर्देशक समिति गठन गर्ने सक्ने व्यवस्था छ (नियम १५)। कार्यालयले अन्तरनिकाय समन्वय तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यकता अनुसार प्राविधिक समिति र विषयगत समितिहरू गठन गर्न सक्नेछ।

३. सहजीकरण समिति : अन्य निकायको व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा कार्यालयको पहुँच कायम गर्नको लागि प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारीको संयोजकत्वमा ४ सदस्यीय सहजीकरण समिति गठन गरिएको छ (नियम २९)।

ख. राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली विकास योजना :- राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको समग्र विकास, व्यवस्थापन र सञ्चालनको लागि आवधिकरूपमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली विकास योजना तर्जुमा गर्ने र सो योजनाको आधारमा सबै तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताले वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ (नियम ५)।

ग. आधिकारिक तथ्याङ्कका मुख्य उत्पादनकर्ता र अन्य उत्पादनकर्ताको व्यवस्था :- आधिकारिक तथ्याङ्कका मुख्य उत्पादनकर्ताको रूपमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय रहनेछ। राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीमा आबद्ध सरकारी निकाय वा सार्वजनिक संस्था आधिकारिक तथ्याङ्कका अन्य उत्पादनकर्ता हुनेछन्। तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताहरूको विवरण राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले वार्षिकरूपमा कार्यालयको वेवसाइटमार्फत सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ (नियम ६)।

घ. तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताले पालना गर्नुपर्ने ५ ओटा शर्त निर्धारण :- तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताले निम्न शर्तहरू पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था छ (नियम ७):-

i. राष्ट्रिय मानक र गुणस्तर मापदण्ड पालना गर्नुपर्ने,

ii. तथ्याङ्कीय कार्यमा दक्ष तथा व्यावसायिक जनशक्तिलाई संलग्न गराउनुपर्ने,

iii. तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यमा योग्यता पुगेका व्यक्तिलाई मात्र संलग्न गराउनुपर्ने,

iv. उत्तरदाताको अनुमति नलिई कुनै पनि अर्को व्यक्तिलाई तथ्याङ्क सङ्कलनको क्रममा उपस्थित वा संलग्न गराउन नहुने, र

v. तथ्याङ्कीय कार्यमा सरोकारवालाबीच समन्वय कायम गर्नुपर्ने।

ङ. तथ्याङ्कीय गुणस्तर निर्धारण ढाँचाका आधारहरू :- तथ्याङ्क सम्बन्धी राष्ट्रिय मानक र गुणस्तर ढाँचा निर्माण गर्दा तथ्याङ्कको सान्दर्भिकता, शुद्धता, विश्वसनीयता, समयबद्धता, पारदर्शिता, स्पष्टता र तुलनात्मकताको आधारमा तयार गर्नुपर्दछ (नियम ९)।

च. तथ्याङ्क सम्बन्धी जानकारी दिन अधिकृतस्तरको सम्पर्क व्यक्ति तोक्नुपर्ने :- तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताले तथ्याङ्क सम्बन्धी जानकारी दिन अधिकृतस्तरको सम्पर्क व्यक्ति तोक्नुपर्ने व्यवस्था छ (नियम १०)।

छ. तथ्याङ्क सङ्कलनका विधि र प्रक्रिया निर्धारण :- तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताले तथ्याङ्क सङ्कलन गर्दा गणना, सर्वेक्षण, प्रशासनिक अभिलेख, अध्ययन वा अनुसन्धान विधि अपनाउन सक्नेछ (नियम १२)।

ज. तथ्याङ्कीय रजिष्टर तयार गर्ने :- राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले तथ्याङ्कीय प्रयोजनको लागि जनसंख्या रजिष्टर, व्यावसायिक रजिष्टर र अन्य सान्दर्भिक क्षेत्रको तथ्याङ्कीय रजिष्टर तयार गर्न सक्नेछ (नियम १३)।

झ. तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु व्यक्ति, निकाय वा संस्थाको कर्तव्य हुने :- राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले निर्धारण गरेको समयसीमाभित्र सही, पूर्ण र अद्यावधिक विवरण उपलब्ध गराउनु सम्बन्धित व्यक्ति, निकाय वा संस्थाको कर्तव्य हुनेछ (नियम १४)।

ञ. सुक्ष्म कोरा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउँदा १० ओटा शर्तहरू पालना गर्नु पर्ने :- अन्तिम नतिजा सार्वजनिक भएपछि मात्र तोकिएको दस्तुर लिएर सुक्ष्म कोरा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउन सक्ने व्यवस्था छ। कोरा तथ्याङ्क खरिदकर्ताको अभिलेख राख्नुपर्नेछ। कोरा तथ्याङ्क प्रदान गर्दा विभिन्न १० प्रकारका शर्तहरू पालना गर्नुपर्ने व्यवस्था छ (नियम १६)।

ट. तीस दिनभित्र तथ्याङ्क सङ्कलनको अनुमति दिनुपर्ने :- राष्ट्रियस्तरको प्रतिनिधित्व हुने तथ्याङ्क सङ्कलन गर्न पेश भएको निवेदन बमोजिम अनुमति प्रदान गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी निर्णय निवेदन पेश भएको मितिले ३० दिन भित्र गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था छ (नियम १७)।

ठ. सिफारिस समिति गठन :- तथ्याङ्क सङ्कलन अनुमतिको लागि पेश भएको निवेदन र तथ्याङ्क प्रमाणीकरणको लागि पेश भएको प्रतिवेदनको प्राविधिक उपयुक्तता जाँच गरी सिफारिस गर्न उपप्रमुख तथ्याङ्क अधिकारीको अध्यक्षतामा पाँच सदस्यीय समिति गठन गरिएको छ (नियम १८)।

ड. मेटाडाटाको स्पष्टीकरण : मेटाडाटा भन्नाले उत्पादित तथ्याङ्कको उत्पादनकर्ता, अवधारणा, परिभाषा, वर्गीकरण, स्रोत र सन्दर्भ समयको साथै तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन र विश्लेषणको विधि र प्रक्रिया समेतको विस्तृत विवरणलाई सम्झनुपर्दछ।

ढ. तथ्याङ्कमा सबैको पहुँच कायम गर्ने : तथ्याङ्कमा सहज र समान पहुँच कायम गर्ने विषय तथ्याङ्क सम्बन्धी पहिलो आधारभूत सिद्धान्त हो। यस नियमावलीले तथ्याङ्क प्रकाशन र प्रसार गर्दा सबैको पहुँच हुने गरी गर्नुपर्ने मापदण्ड स्पष्ट गरेको छ।

ण. कोरा तथ्याङ्क पहुँच विधि सार्वजनिक गर्ने : तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताले प्रशोधित, अर्धप्रशोधित र सुक्ष्म कोरा तथ्याङ्कमा पहुँच उपलब्ध गराउने विधि सार्वजनिक गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस प्रावधानले गणना तथा सर्वेक्षणका कोरा तथ्याङ्कलाई अप्रशोधित, अर्धप्रशोधित तथा प्रशोधित गरी कम्तिमा ३ वर्गमा वर्गीकरण गरी भण्डारण प्रबन्ध मिलाउनु पर्ने देखिन्छ।

त. वार्षिकरूपमा अग्रिम तथ्याङ्क प्रकाशन समयतालिका प्रकाशन गर्ने : नेपालको तथ्याङ्क प्रणालीमा विगत २० वर्षदेखि आवश्यकता बोध गरिएको तर कार्यान्वयनमा आउन नसकेको अग्रीमरूपमा तथ्याङ्कको नतिजा सार्वजनिक हुने मिति निर्धारण गर्ने विषयलाई यस नियमावलीले कानुनीरूपमा बाध्यकारी बनाएको छ। नियमावलीमा प्रत्येक तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताले प्रत्येक वर्ष साउन मसान्तभित्र सो आर्थिक वर्षमा उत्पादन हुने सबै प्रकारका तथ्याङ्कीय विवरण समावेश गरेर वार्षिक अग्रीम तथ्याङ्क प्रकाशन समयतालिका प्रकाशन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ।

थ. एकीकृत राष्ट्रिय तथ्याङ्क पोर्टल स्थापना : तथ्याङ्क नियमावलीले राष्ट्रिय तथ्याङ्क पोर्टल सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा संक्षिप्तरूपमा तीन वटै तहका सरकारको जिम्मेवारी तोकिदिएको छ। उक्त नियमावली अनुसार सो पोर्टलमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीमा आबद्ध भएका सबै सरकारी निकाय, सार्वजनिक संस्था, प्रदेश र स्थानीय तहले आफूले सङ्कलन गरेको तथ्याङ्क प्रविष्टी गर्नुपर्ने प्रावधान छ।

द. विद्युतीय तथ्याङ्कको अन्तिम उत्तरदायित्व निर्धारण : विद्युतीय अभिलेखमा रहेको तथ्याङ्कको अन्तिम उत्तरदायित्व सम्बन्धित तथ्याङ्क उत्पादनकर्ताको हुने। उक्त तथ्याङ्कलाई अख्तियारीप्राप्त व्यक्तिबाहेक अरू कसैले सम्पादन गर्न वा सच्चाउन नसक्नेगरी व्यवस्थित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

ध. सूक्ष्म कोरा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउँदा लिइने दस्तुर: तथ्याङ्क नियमावलीको अनुसूची २ मा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले सञ्चालन गरेका गणना तथा सर्वेक्षणका सुक्ष्म कोरा तथ्याङ्कको बिक्री मूल्य देहाय अनुसार निर्धारण गरेको छ:

तालिका नं.२.२ : सूक्ष्म कोरा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउँदा लिइने दस्तुर

सि.नं.	गणना/सर्वेक्षण	मूल्य (प्रति गणना वा सर्वेक्षणको)
१.	गणना	१. नेपालस्थित विद्यालय/कलेज/विश्वविद्यालयका विद्यार्थी : रू.४०००/- २. नेपालस्थित विद्यालय/कलेज/विश्वविद्यालयका विद्यार्थी बाहेकका अन्य नेपाली नागरिक : रू.५०००/- ३. राष्ट्रिय निकाय/संस्था/राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था : रू. ८०००/- ४. अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था/ अन्तर्राष्ट्रिय निकाय/ विदेशी संस्था वा व्यक्ति : अमेरिकी डलर ४००/-
२.	सर्वेक्षण	१. नेपालस्थित विद्यालय/कलेज/विश्वविद्यालयका विद्यार्थी : रू.२५००/- २. नेपालस्थित विद्यालय/कलेज/विश्वविद्यालयका विद्यार्थी बाहेकका अन्य नेपाली नागरिक : रू.३०००/- ३. राष्ट्रिय निकाय/संस्था/राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था : रू. ५०००/- ४. अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था/ अन्तर्राष्ट्रिय निकाय/ विदेशी संस्था वा व्यक्ति : अमेरिकी डलर ३००/-

२.४ तथ्याङ्क सम्बन्धी निर्देशिका र कार्यविधिहरू

तथ्याङ्क ऐन, २०७९ को दफा ३६ को उपदफा (१) ले नेपाल सरकारले देहायका विषयमा निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्ने अधिकार प्रत्यायोजन गरेको छ:-

क. राष्ट्रियस्तरका गणना तथा सर्वेक्षण सञ्चालनसम्बन्धी

ख. तथ्याङ्क प्राप्ति र तथ्याङ्कीय विधि उपयोगसम्बन्धी

ग. राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली कार्यान्वयनसम्बन्धी र

घ. सर्वेक्षण अनुमतिसम्बन्धी

तथ्याङ्क ऐन, २०७९ को दफा ३६ को उपदफा (२) मा तथ्याङ्क उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण, प्रकाशन र वितरण सम्बन्धी काम कारवाहीलाई प्रक्रियागत ढङ्गबाट प्रभावकारी, व्यवस्थित र मितव्ययी तवरले सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले देहायका ३ ओटा विषयमा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्ने व्यवस्था छ:-

क. प्रशासनिक अभिलेख व्यवस्थापनसम्बन्धी

ख. तथ्याङ्क सार्वजनिक, सम्प्रेषण तथा वितरण गर्नेसम्बन्धी र

ग. तथ्याङ्क सङ्कलन, नमूना छनोट, विश्लेषण तथा सम्परीक्षण सम्बन्धी।

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले मिति २०८२/०२/१२ गतेको प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारीस्तरीय निर्णयानुसार "तथ्याङ्क सार्वजनिक, सम्प्रेषण तथा वितरण गर्नेसम्बन्धी कार्यविधि, २०८२" जारी गरेको छ।

२.५ तथ्याङ्क प्रणाली विकासका लागि राष्ट्रिय रणनीति, दोस्रो (२०८२/८३-२०८५/८६)

नीति निर्माण, योजना तर्जुमा अनुगमन एवम् मूल्याङ्कनको लागि आवश्यक तथ्याङ्क आपुर्ति गर्न र तथ्याङ्क क्षेत्रमा आएका को निरन्तरताका लागि आवश्यक तथ्याङ्क आपूर्ति गर्न र तथ्याङ्कका क्षेत्रमा आएका नवीन अभ्यासहरूको प्रयोग गर्दै एक सबल र भरपर्दो राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली स्थापना गरी गुणस्तरीय तथ्याङ्कको समयमा आपूर्ति गर्न आगामी पाँच वर्ष (२०८२/८३ देखि २०८५/८६ सम्म) को तथ्याङ्क प्रणाली विकासका लागि राष्ट्रिय रणनीति (National Strategy for the Development of Statistical System-NSDSS II), दोस्रो नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ ।

तथ्याङ्क प्रणाली विकासका लागि राष्ट्रिय रणनीति, दोस्रोले खासगरी संविधानको भावना, आवधिक योजना, नेपालका अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताको अनुगमन तथा नीति निर्माणका लागि एकिकृत समन्वयात्मक र सबल तथ्याङ्क प्रणाली विकास गर्ने परिकल्पना गरेको छ ।यो रणनीतिले सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धी सम्बन्धी नीति तथा निर्णय प्रक्रियाका लागि सङ्घीय शासन प्रणाली सापेक्ष गुणस्तरीय तथ्याङ्क उत्पादन, आपूर्ति र उपयोग पद्धति विकास गर्ने लक्ष्य राखेको छ भने सङ्घीय प्रादेशिक तथा स्थानीय तथ्याङ्क प्रणाली सुदृढीकरणका लागी आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्ने, तथ्याङ्कीय कार्यमा संलग्न निकायहरूबीच प्रभावकारी समन्वय प्रणाली विकास गर्ने र तथ्यमा आधारित नीति निर्माण तथा निर्णय प्रक्रियाका लागि आवश्यक गुणस्तरीय तथ्याङ्कको नियमित आपूर्ति गर्ने जस्ता रणनीतिक उद्देश्यहरू लिएको छ।

यस रणनीतिमा निम्न बमोजिम प्राथमिकताका क्रियाकलापहरू रहेका छन् :-

- कार्यान्वयनका लागि स्पष्ट निर्देशिका तथा कार्यविधि

- राष्ट्रिय तथ्याङ्क परिषदको सशक्तीकरण
- संस्थागत स्मृति र ज्ञान हस्तान्तरण
- वैकल्पिक स्रोतहरूबाट गुणस्तरीय तथ्याङ्क उत्पादन
- वास्तविक समय तथ्याङ्कको उत्पादन
- प्रयोगकर्तामैत्री प्रकाशन र खुला तथ्याङ्क प्रणाली
- अनुसन्धान र तालिमका लागि संस्थागत व्यवस्था
- प्रदेश तथा स्थानीय तहको क्षमता विकास
- अन्तर्राष्ट्रिय समन्वय र स्रोत परिचालन

२.६ सोह्रौं योजना

सोह्रौं योजनामा तथ्याङ्कसम्बन्धी निम्न विषय उल्लेख गरिएको छ :-

- एकिकृत राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली विकास तथा व्यवस्थापन गर्ने
- सरकारी निकायहरूबिच समन्वय र सहकार्यको लागि राष्ट्रिय तथ्याङ्क परिषदको भूमिका सुदृढ एवं प्रभावकारी बनाउने
- गणना तथा सर्वेक्षण संचालन र तथ्याङ्क सङ्कलनका वैकल्पिक स्रोत तथा विधिहरू उपयोग गरी तथ्याङ्क उत्पादन तथा आपूर्तिमा सुधार गर्ने ।

२.७ तथ्याङ्क सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सिद्धान्त, प्रणाली र वर्गीकरणहरू

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले सम्पादन गर्ने कार्यहरू नेपालका कानुन, नीति, योजना, निर्देशिका, कार्यविधिका अतिरिक्त अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलित विधि तथा सिद्धान्तले निर्देशित गर्दछन्। यस्ता सिद्धान्तमा संयुक्त राष्ट्रसंघीय तथ्याङ्क आयोगले अनुमोदन गरेको आधिकारिक तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्त, पेरिस २१ संघको स्थापना, तथ्याङ्कमा प्राविधिक सहयोगसम्बन्धी राम्रा अभ्यासहरूको घोषणा, अन्तर्राष्ट्रिय तथ्याङ्क सञ्चालन गर्ने सिद्धान्त, तथ्याङ्कको लागि माराकेस कार्ययोजना, आदि पर्दछन्।

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले नियमितरूपमा प्रयोग गर्ने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय वर्गीकरणहरू निम्न छन् :-

- **नेपालस्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण**
- **नेपालस्तरीय पेशा वर्गीकरण**
- **उद्देश्यअनुसार व्यक्तिगत उपभोगको वर्गीकरण**
- **तथ्याङ्कीय गतिविधिको वर्गीकरण**
- **सरकारको कार्यको वर्गीकरण**
- **घरपरिवारलाई सेवा दिने गैरनाफामूलक संस्थाको उद्देश्यको वर्गीकरण**
- **केन्द्रीय उत्पादन वर्गीकरण**

खण्ड : ३

सङ्गठन संरचना तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

३.१ नेपालको राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली

राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली भन्नाले देशको आधिकारिक तथ्याङ्क सम्बन्धी कानूनी प्रावधान, पूर्वाधार तथा संस्थागत व्यवस्थाको समष्टिगत स्वरूपलाई बुझिन्छ । यसमा तथ्याङ्क उत्पादक, प्रदायक, प्रयोगकर्ता र सोध एवं अनुसन्धानसंग सम्बन्धित पक्षहरूको अन्तरआबद्धता रहेको हुन्छ। सार्वजनिक चासोको विषयसङ्ग सम्बन्धित आधिकारिक तथ्याङ्कको उत्पादन, वितरण तथा संरक्षण गर्ने जिम्मेवारी सरकारको हुन्छ र सरकारले राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली मार्फत यो कार्य सम्पादन गरिरहेको हुन्छ। नेपालको सन्दर्भमा तथ्याङ्क ऐन, २०७९ बमोजिम राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली स्थापित भई सञ्चालनमा रहेको छ र यो प्रणालीलाई राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले नेतृत्व गर्दै अन्य सरोकारवाला निकायको समन्वय र सहकार्यमा सञ्चालन गर्दै आएको छ।

आधिकारिक तथ्याङ्कको उत्पादन, वितरण, प्रयोग र भण्डारण जस्ता क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सङ्गठित भएका तथ्याङ्कीय सङ्गठन तथा एकाइहरूको समूहलाई राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीका रूपमा बुझ्न सकिन्छ। यसले खास गरी तथ्याङ्क सङ्कलन, व्यवस्थापन, वितरण तथा उपयोग र तथ्याङ्क प्रणाली विकासको खाका निर्धारण गरेको हुन्छ । नेपालको सन्दर्भमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको औपचारिक सुरूवात सम्वत् १९६८ को पहिलो राष्ट्रिय जनगणना पश्चात् सुरू भएको हो। तथ्याङ्क ऐन, २०७९ ले राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली का सम्बन्धमा देहायबमोजिम हुने उल्लेख गरेको छ।

सामान्यत: तथ्याङ्क प्रणाली केन्द्रिकृत र विकेन्द्रीकृत गरि दुई प्रकारको हुन्छ । हाल नेपालले अबलम्बन गरेको तथ्याङ्क प्रणाली विकेन्द्रित ढाँचाको छ। नेपालको तथ्याङ्क प्रणालीका प्रमुख अङ्गहरूमा उत्पादक, प्रदायक, प्रयोगकर्ता र अनुसन्धानात्मक, शैक्षिक एवम् प्राज्ञिक संस्थाहरू पर्दछन्। तथ्याङ्क उत्पादकहरूमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय; नेपाल राष्ट्र बैङ्क तथा संघीय मन्त्रालय एवम् अन्य निकाय; प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकार; प्राज्ञिक, अनुसन्धान एवम् शैक्षिक संस्था; गैरसरकारी संस्था, नागरिक समाज एवम् निजी संस्था आदि रहेका छन्। तथ्याङ्क प्रदायकहरूमा व्यक्ति एवम् परिवार; प्रतिष्ठान (व्यापारिक, औद्योगिक); सरकारी निकाय; गैरसरकारी

संस्था; सामाजिक संघ, संस्था; अनलाइन प्लेटफर्म आदि रहेका छन्। त्यसैगरी तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताहरूमा तीनै तहका सरकार; अन्तर्राष्ट्रिय समाज एवम् दातृ संस्था; नागरिक समाज, प्राज्ञिक, अनुसन्धानात्मक एवम् शैक्षिक संस्था; गैरसरकारी संस्था; प्रतिष्ठान; व्यक्ति, विद्यार्थी, शिक्षक, अनुसन्धानकर्ता, आदि रहेका छन् ।

३.२ कार्यालयको स्थापना

नेपालमा आवधिक योजनाको शुरूवात भएपछि तथ्याङ्क ऐन, २०१५ मा ब्यवस्था भए बमोजिम राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय अन्तर्गत रहने गरी वि.सं. २०१५ साल पौष १७ गते साबिक केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग स्थापना भएको थियो। तथ्याङ्क ऐन, २०७९ बमोजिम तत्कालिन केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको पुनर्संरचना एवम् स्तरोन्नती भई वि.सं.२०७९ साल आश्विन २८ गते देखि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय मातहत रहने गरी राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा रूपान्तरण भएको छ । साविकको केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको कार्य सम्पादनमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्य सहित वि.सं. २०५० साल श्रावण १ गतेदेखि काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर जिल्ला कार्य क्षेत्र हुने गरी शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौंको स्थापना भएको थियो । विगतमा क्षेत्रीय तथ्याङ्क कार्यालय र शाखा तथ्याङ्क कार्यालय हुँदै वि.सं. २०७० साल चैत्र १ गते देखी ७५ ओटै जिल्लालाई समेट्ने गरी ३३ ओटा तथ्याङ्क कार्यालयको स्थापना गरिएको थियो ।

यिनै ३३ तथ्याङ्क कार्यालयहरू मध्ये काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर जिल्ला कार्य क्षेत्र हुने गरी मिति २०७० साल चैत्र १ गते देखि साविकको शाखा तथ्याङ्क कार्यालयको नाम परिवर्तन भई तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौं भएको थियो।

नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) को मिति २०८०/०९/१२ को निर्णय अनुसार राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय मातहतका ३३ _ओटै तथ्याङ्क कार्यालयहरू खारेज भई १८ जिल्लामा कार्यालय रहने गरी ७७ ओटै जिल्लाका स्थानीय तहहरूसङ्ग समन्वय गर्ने गरी १८ ओटा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय स्थापना भएसँगै काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, रसुवा, नुवाकोट र धादिङ गरी ६ जिल्ला कार्यक्षेत्र रहने गरी मिति २०८१ श्रावण १ गते तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौं स्थापना भएको हो। ती ६ जिल्ला अन्तर्गत २ महानगरपालिका, १६ नगरपालिका र ३३ गाउँपालिका गरी जम्मा ५१ ओटा पालिकाहरू रहेका छन् । यस कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा ९ लाख ५७ हजार घरपरिवार र ३६ लाख ६१ हजार

जनसङ्ख्या छन्। बागमती प्रदेशको ५९.९ प्रतिशत र नेपालको १२.६ प्रतिशत जनसङ्ख्या यस कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका जिल्लामा बसोबास गर्दछन्।

गोसाइकुण्ड, आमाछोदिङ्गमो र रुबी भ्याली गाउँपालिका क्षेत्रफलको हिसाबले धैरै ठूला छन्। तिनको क्षेत्रफल क्रमश: ९७८.७ वर्ग कि.मि., ६२८.२ वर्ग कि.मि. र ४०१.८ वर्ग कि.मि. रहेको छ। कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने सानो क्षेत्रफलका नगरपालिकाहरु भक्तपुर न.पा.(६.८९ वर्ग कि.मि.),मध्यपुर ठिमी न.पा.(११.४७ वर्ग कि.मि.), किर्तिपुर न.पा.(१४.७६ वर्ग कि.मि.) र टोखा न.पा.(१७.११ वर्ग कि.मि.) पर्दछन्।

यस क्षेत्रका ३ नगरपालिका (काठमाडौँ महानगर, धुनिबेँसी न.पा. र बेलकोटगढी न.पा.) सहित २४ ओटा पालिकाहरुको जनसङ्ख्या वृद्धि दर नकारात्मक रहेको छ। तर कागेश्वरी मनहरा न.पा. (७.४१ प्रतिशत), महालक्ष्मी न.पा. (६.५६ प्रतिशत), तारकेश्वर न.पा. (५.९६ प्रतिशत), सूर्य विनायक न.पा. (५.५६ प्रतिशत) र नागार्जुन न.पा. (५.१६ प्रतिशत) को जनसङ्ख्या २०६८-२०७८ को दशकमा वार्षिक ५ प्रतिशतभन्दा उच्च दरमा वृद्धि भएको देखिन्छ। बुढानिलकण्ठ न.पा., चन्द्रागिरी न.पा. र चाँगुनारायण न.पा.को जनसङ्ख्या वृद्धि दर पनि वार्षिक ४ प्रतिशतभन्दा माथि छ।

३.३ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको उद्देश्य

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको स्थापनाका निम्न उद्देश्यहरु छन्:-

- योजना र नीति तर्जुमाका लागि राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयलाई समयमै गुणस्तरीय तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने र जिल्लाको सामाजिक-आर्थिक अवस्थाको जानकारी लिने;
- तथ्याङ्क सङ्कलन, तथ्याङ्क प्रशोधन, विश्लेषण, प्रकाशन, तथ्याङ्क प्रसार र सङ्कलित तथ्याङ्क संरक्षण गर्ने;
- तथ्याङ्कीय विसङ्गतिहरूबाट बच्न तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन र विश्लेषणमा संलग्न विभिन्न निकायहरूसङ्ग समन्वय गर्ने;
- राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयलाई सहयोग गर्ने जिल्ला तहका तथ्याङ्कीय गतिविधिहरूमा अग्रणी भूमिका निर्वाह गरी स्तरीय तथ्याङ्कीय प्रणाली विकासमा मद्दत गर्ने; र

- जिल्ला तथा स्थानीयस्तरमा तथ्याङ्कीय साक्षरता प्रवर्धन र तथ्याङ्कीय जनशक्ति विकास गर्ने।

३.४ सङ्गठन स्वरूप

३.४.१ शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौँ

मिति २०५०/०४/०१ गते शाखा तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौँको स्थापना भएको थियो। काठमाडौँ उपत्यकाका तीन जिल्ला यसको कार्यक्षेत्र थियो। स्थापनादेखि मिति २०७०/०४/२० गतेसम्म यस कार्यालयको नेतृत्व तथ्याङ्क अधिकृतले गर्ने व्यवस्था थियो। यस कार्यालयमा १ जना तथ्याङ्क अधिकृतका अतिरिक्त २ जना सुपरिवेक्षक, ५ जना गणक, १ जना सह-लेखापाल, ३ जना मुखिया र २ जना कार्यालय सहयोगी गरी जम्मा १४ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको थियो।

३.४.२ तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौँ

२०७०/०४/२१ गते साविकको शाखा तथ्याङ्क कार्यालयको नाम परिवर्तन भएर तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौँ भयो। यस कार्यालयमा राजपत्राङ्कित द्धितीय श्रेणीको निर्देशकले नेतृत्व गर्ने व्यवस्था भयो। १ जना निर्देशक, १ जना तथ्याङ्क अधिकृत, ७ जना सुपरिवेक्षक, १ जना लेखापाल, ३ जना खरिदार र २ जना कार्यालय सहयोगी गरी जम्मा १५ जनाको दरबन्दी रहेको थियो।

३.४.३ यस कार्यालयमा नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूहका १५ जना र नेपाल प्रशासन सेवाका ५ जना गरी जम्मा २० जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। कार्यालय प्रमुखमा राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी रहने प्रावधान छ । यस कार्यालयमा प्राविधिक शाखा र प्रशासन शाखा गरि दुई शाखा छन्। यी दुई शाखाहरूलाई राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीका तथ्याङ्क अधिकृतले नेतृत्व गर्दछन्।

प्रशासन शाखामा १ जना नायब सुब्बा, २ जना खरिदार र २ जना कार्यालय सहयोगी गरि जम्मा ५ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। यस शाखामा नेपाल प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूहका १-१ जना नायब सुब्बा र खरिदारको साथै लेखा समूहको १ जना सह-लेखापाल कार्यरत छन्।

प्राविधिक शाखामा ७ जना सुपरिवेक्षक र ५ जना गणक गरि जम्मा १२ जना कर्मचारी कार्यर्त छन्। यस शाखामा रहने सुपरिवेक्षक र गणक नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूहका क्रमश: राजपत्र अनङ्कित प्रथम र राजपत्र अनङ्कित द्धितीय श्रेणीका कर्मचारी हुन्।

पूर्व कार्यालय प्रमुखहरू र हाल कार्यरत कर्मचारीको विवरण क्रमश: अनुसूची १ र अनुसूची २ मा समावेश गरिएको छ।

यस कार्यालयको सङ्गठन संरचना चित्र नं.३.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

चित्र नं. ३.१ : तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको सङ्गठन संरचना

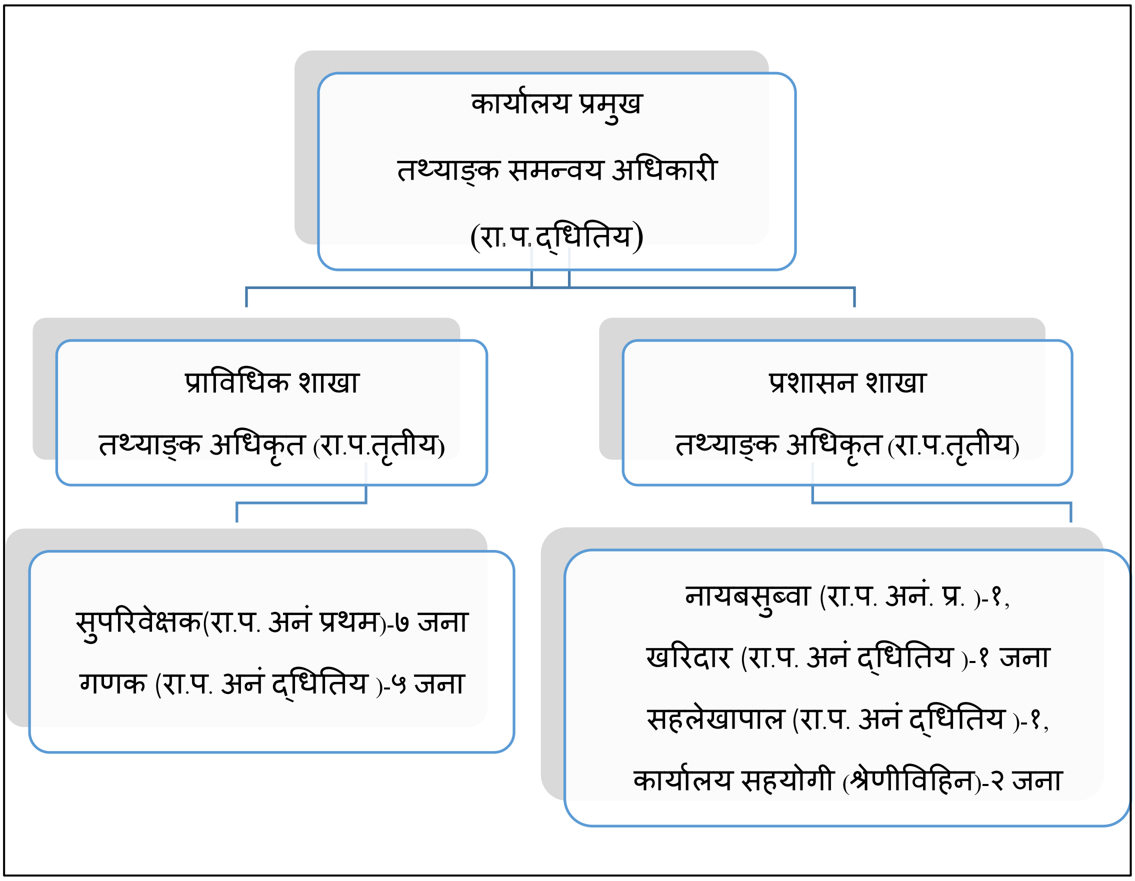

३.५ कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

यस कार्यालयका काम, कर्तव्य तथा अधिकारहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:-

क) राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट सञ्चालन गर्ने गणना एवं सर्वेक्षण कार्यहरू आफ्नो कार्यक्षेत्रमा कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने;

ख) राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट जिल्लास्तरमा सञ्चालन हुने तालिम कार्यमा सघाउ पुर्‍याउने र स्थानीय स्तरमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने तालिम सञ्चालन गर्ने;

ग) आवश्यकता अनुसार प्राथमिक तथा द्धितीय स्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलन तथा प्रशोधन गर्ने;

घ) कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका जिल्ला एवमं स्थानीय तहहरूको वस्तुगत विवरण तयार पार्ने;

ङ) योजना, नीति निर्माण, अध्ययन अनुसन्धान एवम अनुगमन मूल्याङ्कनको लागि आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने;

च) तथ्याङ्क विकासका लागि अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, पैरवी गर्ने र सुझाव उपलब्ध गराउने;

छ) वडा र गणना क्षेत्रको सीमाना, धरातल र घर परिवारको निर्दिष्ट स्थान छुट्टयाउने गरी नक्साङ्कन गर्ने;

ज) जिल्ला तथा स्थानीय तहहरूसङ्ग तथ्याङ्कीय क्रियाकलापहरूका सम्बन्धमा समन्वय गर्ने,

झ) तथ्याङ्कीय अभिलेखहरूको संरक्षण गर्ने; र

ञ) तथ्याङ्कको गुणस्तरमा निरन्तरता र एकरूपता कायम गर्न विभिन्न निकायसङ्ग समन्वय गर्ने।

खण्ड : ४

वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति

४.१ राष्ट्रिय लेखा

४.१.१ त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखा

निश्चित समयावधिभित्र एउटा अर्थतन्त्रमा सञ्चालन हुने आर्थिक क्रियाकलापहरूको मापन गर्ने एउटा पूर्ण र तर्कयुक्त लेखाङ्कन विधिलाई राष्ट्रिय लेखा भनिन्छ। कुनै पनि मुलुकको अर्थतन्त्रको वास्तविक अवस्था र गतिको दिशा मापन विभिन्न प्रकारका समष्टिगत आर्थिक सूचक तथा परिसूचकहरूबाट गरिन्छ। यस प्रकारका आर्थिक सूचकहरूको समष्टिलाई राष्ट्रिय लेखाले प्रस्तुत गर्दछ। राष्ट्रिय लेखा प्रणाली भन्नाले आर्थिक सिद्धान्तमा आधारित लेखाका मान्यता अनुसार आर्थिक गतिविधिका मापनलाई कसरी एकत्रित गर्ने भनी आन्तर्राष्ट्रियरूपमा स्वीकार्य स्तरीय सुझावका मानक समूहहरूलाई बुझिन्छ।

अर्थतन्त्रमा छोटो समयमा हुने परिवर्तनलाई समयमै पहिचान गरी त्यसका सकारात्मक असरबाट फाइदा लिन तथा नकारात्मक असरबाट बच्नको लागि आवश्यक नीति निर्माण गर्न त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखा तयार गरिन्छ। अर्थतन्त्रको तत्कालीन परिदृश्यलाई समयमै आँकलन गर्ने त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखा तथ्याङ्क वार्षिक राष्ट्रिय लेखा तथ्याङ्कको तुलनामा कम विस्तृत र अन्य एकल अल्पकालीन सूचकभन्दा बढी विस्तृत हुन्छ। नेपालमा सन् २००४/०५ देखि त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखा अनुमान तयार गर्न सुरू गरिएको हो।

क. होटल तथा रेष्टुरेन्ट

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले त्रैमासिक रुपमा नेपालका सबै तारे होटल, २२५ ओटा नन् तारे होटल र छानिएका २९० रेष्टुरेन्टबाट कुल बेड संख्या, संलग्न कामदार सङ्ख्या र मासिक औसत बेड उपयोग दर सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्दछ। होटल तथा रेष्टुरेन्ट क्षेत्रको सेवा तथा उत्पादनमा आउने त्रैमासिक परिवर्तन मापन गर्नु यसको मुख्य उद्देश्य हो। यसरी सङ्कलित तथ्याङ्कको आधारमा कार्यालयले

त्रैमासिक रुपमा उक्त क्षेत्रको आर्थिक वृद्धि दर अनुमान गर्दछ। आ.व.२०८२/८३ मा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय काठमाडौँले ३० ओटा नन् तारे होटल र ५० ओटा रेष्टुरेन्टबाट त्रैमासिक विवरण सङ्कलन गर्ने लक्ष्य तोकिएको थियो।

तालिका ४.१ : कुल नमूना आकार, होटल तथा रेष्टुरेन्ट र खानेपानी उपभोक्ता समिति त्रैमासिक

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय	नमूना आकार (तारेबाहेकका	नमूना आकार (रेष्टुरेण्ट)	खानेपानी उपभोक्ता समिति
बागलुङ	४	४	५
दाङ	५	८	९
धनुषा	६	८	६
डोटी	५	५	४
गोरखा	५	५	५
इलाम	८	८	८
जुम्ला	५	५	५
काभ्रे	८	१०	८
कैलाली	६	१०	८
काठमाडौं	३०	५०	२०
खोटाङ	६	८	४
मकवानपुर	१०	१५	६
मोरङ	१५	२०	१०
पाल्पा	५	५	६
पर्सा	१०	१०	६
कास्की	२०	२५	१०
रूपन्देही	१५	२०	१०
सुर्खेत	१०	१०	५
जम्मा	**२२५**	**२९०**	१३६

स्रोत: त्रैमासिक तथा वार्षिक तथ्याङ्क सङ्कलन विधि, २०८२/८३, राष्ट्रिय लेखा शाखा।

ख. खानेपानी उपभोक्ता समिति

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले नेपालका विभिन्न जिल्लाबाट जम्मा १ सय ३६ ओटा खानेपानी उपभोक्ता समितिबाट त्रैमासिक रूपमा मासिक बिक्री परिमाण र मासिक राजस्व सङ्कलन रकम सङ्कलन गर्दछ। आ.व.२०८२/८३ मा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय काठमाडौँले २० ओटा उपभोक्ता समितिबाट त्रैमासिक विवरण सङ्कलन गर्ने लक्ष्य तोकिएको थियो।

ग. कृषि तथा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन

प्रमुख बालीको उत्पादन सम्बन्धी राष्ट्रिय लेखा शाखाबाट निर्धारित फाराम बमोजिम सम्बन्धित जिल्लाको कृषि विकास कार्यालयबाट जिल्लागतरूपमा धान, मकै, गहुँ, कोदो, तोरी, आलु, उखु र मुसुरो बालीको बाली भित्र्याएको महिना अनुसार उत्पादन परिमाण सङ्कलन गरिन्छ।

कार्यक्षेत्रका सबै जिल्लाबाट गाई/भैँसीको दुध, खसी/बोका, भेडा/च्याङ्ग्रा, राँगो, कुखुरा, बँगुर/सुँगुर र कुखुराको अण्डाको मासिक उत्पादन परिमाण र कृषकले पाउने प्रति ईकाइ मूल्य सम्बन्धी विवरण सम्बन्धित जिल्लाको पशु विकास कार्यालयबाट त्रैमासिक रुपमा सङ्कलन गरेर पठाउनु पर्दछ।

घ. सवारीसाधन दर्ता सम्बन्धी विवरण

यस कार्यालयले सबै प्रकारका सवारीसाधनको मासिक दर्ता सङ्ख्या सम्बन्धी विवरण क्रमश: यातायात व्यवस्था कार्यालय मोटरसाइकल, गर्जुधारा र यातायात व्यवस्था कार्यालय, ललितपुरबाट त्रैमासिकरूपमा सङ्कलन गर्दछ। नेपालमा सवारी साधन दर्ता हुने सबै कार्यालयबाट यो विवरण नियमित रुपमा सङ्कलन हुन्छ।

यस कार्यालयबाट सङ्कलित उपरोक्तानुसारको विवरण राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको सर्वे मेनेजमेन्ट सिस्टम “ndrs.nsonepal.gov.np” मा त्रैमासिक रूपमा प्रविष्ट गरेर पठाउँछ।

४.१.२ वार्षिक राष्ट्रिय लेखा

तत्कालीन आर्थिक योजना मन्त्रालयअन्तर्गत राष्ट्रिय लेखा अनुमान गर्न गठित समितिले सन् १९६१/६२ मा पहिलो पटक नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन अनुमान गरेको थियो। सन् १९६४/६५ देखि नेपालको वार्षिक राष्ट्रिय लेखा अनुमान तयार गर्ने जिम्मेवारी तत्कालीन केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग र हाल राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले सम्पादन गर्दै आएको छ। शुरूमा एस.एन.ए. १९५३, त्यसपछि एस.एन.ए. १९६८ र एस.एन.ए. १९९३ का अवधारणाहरू अनुरूप राष्ट्रिय लेखा सम्बन्धी सूचकहरू तयार हुने गरेकोमा सन् २०१०/११ लाई आधार वर्ष मानेर नयाँ श्रृंखला निर्माण गरे पश्चात एस.एन.ए. २००८ अनुसार मूलत:

उत्पादन विधिद्धारा तयार गरिएको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, व्यय विधिद्धारा तयार गरिएको अन्तिम उपभोग तया पूँजी निर्माण र आय विधिद्धारा तयार गरिएको मिश्रित आय जस्ता वार्षिक सूचकहरू प्रचलित तथा स्थिर मूल्यमा अनुमान तयार गर्ने अभ्यास छ। यी समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरूको आधारमा आर्थिक वृद्धि दर, बचत दर, लगानी दर, प्रति व्यक्ति आम्दानी, आदि सूचकहरू तयार गरिन्छ।

वार्षिक राष्ट्रिय लेखाका अनुमानहरू औद्योगिक क्षेत्र अनुसार तयार गरिने भएकोले यसको लागि विभिन्न स्रोत र विधिबाट सालबसाली तथ्याङ्क सङ्कलन गरिन्छ। राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले वार्षिक राष्ट्रिय लेखा अनुमानको लागि विषयक्षेत्रगत रूपमा विभिन्न प्रकारका सूचकहरू समेटर धेरै प्रकारका फारामहरू डिजाइन गरेको छ। त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखाको लागि तर्जुमा भएको फाराम र वार्षिक फाराममार्फत सङ्कलन हुने केही आधारभूत विवरणहरू समान छन्। तर वार्षिक राष्ट्रिय लेखा सम्बन्धी फारामहरूमा थप विवरण पनि सङ्कलन गर्नु पर्दछ।

आ.व.२०८२/८३ मा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट प्राप्त फाराम र व्यवसायिक प्रतिष्ठानहरूको सूची अनुसार वार्षिक राष्ट्रिय लेखाको लागि तथ्याङ्क सङ्कलन गरी पठाइएको थियो । यसमा विशेष गरेर सामुदायिक वन, खानी तथा उत्खनन, भवन तथा सडक निर्माण, स्टोरेज, होटल तथा रेष्टुरेण्ट, एफ. एम. रेडियो, आदि ८ क्षेत्रको तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको थियो।

तालिका ४.२ : वार्षिक राष्ट्रिय लेखा अनुमानको लागि सङ्कलन गर्नु पर्ने विवरण

सि.नं.	वा.रा.ले. फाराम नं.	तथ्याङ्क संकलन गर्नुपर्ने स्थान	तथ्याङ्क संकलनका लागि छानिएका संस्था
१.	**ANA A1**: सामुदायिक वन	रातकाबाट उपलब्ध गराइएको सङ्ख्या अनुसारका सामुदायिक वन	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले छनोट गर्ने (गत आ.व. मा छनोट भएका)
२.	**ANA B1**: खानी तथा उत्खनन्	सबै स्थानीय तह	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका जिल्लास्थित सबै स्थानीय तहहरू
३.	ANA F1: भवन तथा सडक निर्माण	सबै स्थानीय तह	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका जिल्लास्थित सबै स्थानीय तहहरू
४.	ANA H1: स्टोरेज	क) तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको	स्टोरेजहरू छनोट गर्नु पर्ने भएमा

सि.नं.	वा.रा.ले. फाराम नं.	तथ्याङ्क संकलन गर्नुपर्ने स्थान	तथ्याङ्क संकलनका लागि छानिएका संस्था
		कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका सबै जिल्लाहरूमा कुल दश वा सो भन्दा कम सङ्ख्याका स्टोरेज भएमा सबै स्टोरेजबाट। ख) दशभन्दा बढी भएमा कम्तिमा ११ र बढीमा १५ ओटा स्टोरेजबाट	तथ्याङ्कीय विधि प्रयोग गरेर सबै स्टोरेजको प्रतिनिधित्व हुने गरी तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले छनोट गर्ने। (गत आ.व. मा छनोट भएका)
५.	**ANA I1**: होटल तथा रेष्टुरेण्ट	क) पाँच र चार तारे सबै होटलहरू ख) अन्य तारे होटलहरूमध्ये प्रत्येक जिल्लाबाट उपलब्ध भएसम्म बढीमा ३/३ ओटा ग) अन्य होटल तथा रेष्टुरेण्टमध्ये तोकिएबमोजिमको सङ्ख्यामा	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले छनोट गर्ने। (गत आ.व. मा छनोट भएका)
६.	**ANA J1** : एफ. एम. रेडियो	प्रत्येक जिल्लाबाट १/१ ओटा	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले छनोट गर्ने। (गत आ.व. मा छनोट भएका)
७.	**ANA J2**: केबुल टेलिभिजन	प्रत्येक जिल्लाबाट १/१ ओटा	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले छनोट गर्ने। (गत आ.व. मा छनोट भएका)
८.	**ANA_Cop.:** सहकारी (बचत तथा ऋण) संस्था	रातकाबाट उपलब्ध गराइएको सङ्ख्या अनुसारका सहकारी संस्था	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले छनोट गर्ने (गत आ.व. मा छनोट भएका)

स्रोत: त्रैमासिक तथा वार्षिक तथ्याङ्क सङ्कलन विधि, २०८२/८३, राष्ट्रिय लेखा शाखा।

क. सामुदायिक वन

आ.व.२०८२/८३ मा यस कार्यालयले छानिएका ६ ओटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिबाट हुने उत्पादन र मध्यवर्ती उपभोगमा आएको परिवर्तन मापन गर्ने उद्देश्यले तयार पारिएको "सामुदायिक वन व्यवसायिक कारोबारसम्बन्धी वार्षिक तथ्याङ्क संकलन फाराम" मा उल्लेख भएका उत्पादन तथा लागत सम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरेको थियो। नेपालभर जम्मा २ सय ३५ ओटा सामुदायिक वनबाट वार्षिक राष्ट्रिय लेखा अनुमानको लागि आवश्यक तथ्याङ्क सङ्कलन गरिन्छ।

तालिका ४.३ : कुल नमूना आकार, सामुदायिक वन, होटल तथा रेष्टुरेन्ट र सहकारी संस्था

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय	सामुदायिक वन नमूना आकार	नन् तारे होटल नमूना आकार	रेष्टुरेन्ट नमूना आकार	सहकारी संस्था नमूना आकार
बागलुङ	५	७	७	५

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय	सामुदायिक वन नमूना आकार	नन् तारे होटल नमूना आकार	रेष्टुरेन्ट नमूना आकार	सहकारी संस्था नमूना आकार
दाङ	२४	८	१२	६
धनुषा	८	६	१०	४
डोटी	३	५	५	३
गोरखा	५	६	६	३
इलाम	१६	१०	१०	४
जुम्ला	५	५	५	५
काभ्रे	१६	८	१२	४
कैलाली	२४	६	१२	६
काठमाडौं	६	५०	८०	१२
खोटाङ	४	९	९	४
मकवानपुर	१८	१५	२०	३
मोरङ	२४	१८	२५	८
पाल्पा	१२	५	५	३
पर्सा	१०	१२	१२	४
कास्की	१८	३०	३०	६
रूपन्देही	१८	१५	२०	६
सुर्खेत	२०	१०	१०	५
जम्मा	२३५	२२५	२९०	९१

स्रोत: त्रैमासिक तथा वार्षिक तथ्याङ्क सङ्कलन विधि, २०८२/८३, राष्ट्रिय लेखा शाखा।

ख. खानी तथा उत्खनन्

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका सबै स्थानीय तहहरूबाट वार्षिक राष्ट्रिय लेखा तथ्याङ्क सङ्कलन फारम (खानी तथा उत्खनन्) मा उल्लेख भए बमोजिम बालुवा, ढुङ्गा, गिटि तथा माटो उत्खनन् गरे वापत स्थानीय तहले तोकेको दररेट (प्रति क्यू फिट मुल्य) र उत्खनन् गर्न अनुमति प्रदान गरे वापत प्रत्येक निर्माण सामग्रीबाट उठेको जम्मा वार्षिक राजश्व रकम सङ्कलन गर्नु पर्दछ। गत आ.व.को वार्षिक विवरण (१२ महिनाको) र चालु आ.व.को हकमा पुष मसान्तसम्म (६ महिनाको) को विवरण सङ्कलन गर्नु पर्दछ।

ग. भवन तथा सडक निर्माण

भवन निर्माणसम्बन्धी: कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका सबै स्थानीय तहले गत आ.व.को वार्षिक विवरण (१२ महिनाको) र चालु आ.व.को हकमा पुष मसान्तसम्म (६ महिनाको) को पक्की तथा कच्ची भवन निर्माणका लागि दिएको इजाजत सङ्ख्या, निर्माण सम्पन्न सङ्ख्या, प्रति बर्ग फिट औसत लागत तथा भवन इजाजत वापतको कुल राजस्व रकम सङ्कलन गर्नु पर्दछ।

सडक निर्माणसम्बन्धी: कार्यक्षेत्रका सबै स्थानीय तहबाट सन्दर्भ अवधिभरमा निर्माण गरेको पक्की, ग्राभेल, तथा कच्ची सडक लम्बाई तथा लागत सङ्कलन गर्नु पर्दछ।

घ. स्टोरेज

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका सबै जिल्लाहरूमा कुल दश वा सो भन्दा कम सङ्ख्याका स्टोरेज भएमा सबै स्टोरेजबाट र कुने जिल्लामा दशभन्दा बढी कोल्ड स्टोरेज सञ्चालन भएको अवस्थामा कम्तिमा ११ र बढीमा १५ ओटा स्टोरेजबाट वार्षिक रुपमा राष्ट्रिय लेखा सम्बन्धी विवरण सङ्कलन गर्नु पर्दछ।

ङ. होटल तथा रेष्टुरेण्ट

आ.व.२०८२/८३ मा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय काठमाडौँको कार्य क्षेत्रमा रहेका सबै तारे होटल, ५० ओटा तारे बाहेकका छानिएका होटल र ८० ओटा छानिएका रेष्टुरेण्टबाट उत्पादन तथा मध्यवर्ती उपभोग सम्बन्धी वार्षिक विवरण सङ्कलन गर्ने जिम्मेवारी प्राप्त भएको थियो।

वार्षिक राष्ट्रिय लेखा अनुमान गर्ने प्रयोजनको लागि देशभरिबाट जम्मा २२५ ओटा ननतारे होटल र २९० ओटा रेष्टुरेण्टबाट वार्षिक रुपमा आर्थिक विवरण सङ्कलन गर्ने गरिन्छ।

च. एफ.एम.रेडियो

आ.व.२०८२/८३ मा कार्यक्षेत्रका प्रत्येक जिल्लाबाट छानिएका १-१ ओटा एफ.एम. रेडियोबाट विवरण सङ्कलन गरिएको थियो।

छ. केबुल टेलिभिजन

आ.व.२०८२/८३ मा कार्यक्षेत्रका प्रत्येक जिल्लाबाट छानिएका १-१ ओटा केबुल टेलिभिजनबाट विवरण सङ्कलन गरिएको थियो।

ज. बचत तथा ऋण सहकारी संस्था

आ.व.२०८२/८३ मा यस कार्यालयको कार्यक्षेत्रका प्रत्येक जिल्लाबाट २-२ ओटा गरी जम्मा १२ ओटा छानिएका बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाबाट राष्ट्रिय लेखा सम्बन्धी वार्षिक विवरण सङ्कलन गरिएको थियो। राष्ट्रियस्तरमा जम्मा ९१ ओटा सहकारीबाट वार्षिक विवरण सङ्कलन गर्ने अभ्यास छ।

तालिका ४.४:- त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखाको लक्ष्य र प्रगति. २०८२/८३

जिल्ला	कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन	खानेपानी उपभोक्ता समिति	तारे होटल	अन्य होटल तथा रेष्टुरेन्ट	यातायात कार्यालय
काठमाडौँ	१	१२	-	-	१
ललितपुर	१	२	-	-	१
भक्तपुर	१	२	-	-	-
धादिङ	१	१	-	-	-
नुवाकोट	१	१	-	-	-
रसुवा	१	०	-	-	-
जम्मा लक्ष्य	६	१८	१३०		२
प्रगति	६ (१००%)	१८ (१००%)	४५	६० (६०%)	२ (१००%)

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय काठमाडौँले त्रै ६ जिल्लाको कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन, १८ ओटा खानेपानी उपभोक्ता समिति, करिब ४५ ओटा तारे होटल तथा ६० ओटा अन्य होटल तथा रेष्टुरेन्ट र २ ओटा यातायात कार्यालयबाट त्रैमासिक रुपमा तथ्याङ्क सङ्कलन गरेर पठाएको थियो।

तालिका ४.५ :- वार्षिक राष्ट्रिय लेखाको लक्ष्य र प्रगति. २०८२/८३

जिल्ला	सहकारी	केबुल टिभि	एफ.एम. रेडियो	कोल्ड स्टोरेज	सामुदायिक वन	होटल तथा रेष्टुरेण्ट	निर्माण तथा खानी
काठमाडौँ	२	१	१	५	०	१८ र तारे	११
ललितपुर	२	१	१	१	०	१८ र तारे	६
भक्तपुर	२	१	१	२	२	१८ र तारे	४
धादिङ	२	१	१	२	२	१८	१३
नुवाकोट	२	१	१	१	२	१८	१२
रसुवा	२	१	१	०	२	१०	५
जम्मा लक्ष्य	१२	६	६	११	८	८० र तारे	५१ पालिका
प्रगति	१२	६	६	१०	८	१०५ होटल	३५ पालिका

वार्षिक राष्ट्रिय लेखा तर्फ यस कार्यालयले १२ ओटा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, ६ ओटा एफ.एम.रेडियो, ६ ओटा केबुल टेलिभिजन, १० ओटा कोल्ड स्टोरेज, ८ ओटा सामुदायिक वन, १०५ ओटा होटल तथा रेष्टुरेन्ट र ३५ ओटा स्थानीय तहबाट तथ्याङ्क सङ्कलन गरेर पठाएको थियो।

४.२ मूल्य तथ्याङ्क

४.२.१ औद्योगिक उत्पादन र उत्पादकको मूल्य सूचकाङ्क

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट तयार गरिने औद्योगिक उत्पादन मूल्य सूचकाङ्क र उत्पादकको मूल्य सूचकाङ्कका लागि आवश्यक पर्ने तथ्याङ्कको सङ्कलन, समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने प्रमुख जिम्मेवारी तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयहरूमा रहन्छ। यी सूचकाङ्कहरूले औद्योगिक उत्पादन र उत्पादक तहको मूल्य प्रवृत्ति विश्लेषण गर्न सहयोग पुर्‍याउँछन्। औद्योगिक उत्पादन तथा उत्पादक मूल्यसम्बन्धी तथ्याङ्कको नियमित सङ्कलन गर्नु, तथ्याङ्क सङ्कलनमा संलग्न निकायहरूबीच प्रभावकारी समन्वय कायम गर्नु र समयमै भरपर्दो र गुणस्तरीय तथ्याङ्क राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु यस कार्यक्रमका प्रमुख उद्देश्य हुन्। औद्योगिक उत्पादन सूचकाङ्कमा ३-अङ्कको NSIC मा २४ प्रकारका उद्योग समूह समावेश छन्। औद्योगिक वस्तुको चयन औद्योगिक गणना, २०६८/६९ को कुल उत्पादनमा गरेको अंशका आधारमा गरिएको छ । उक्त औद्योगिक गणनामा १० वा सो भन्दा बढी मानिसहरू संलग्न भएका औद्योगिक प्रतिष्ठानहरूको गणना भएको थियो।

मूल्य तथ्याङ्क सङ्कलनमा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले मूल्य तथ्याङ्क शाखाबाट प्राप्त निर्देशन तथा मापदण्डअनुसार त्रैमासिक तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने; उद्योग प्रतिष्ठान तथा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी प्रश्नावली समयमै भर्ने; तथ्याङ्कको प्रारम्भिक जाँच (Consistency & Completeness Check) गर्ने; अनुत्तरित (Non-response) भएका प्रतिष्ठानमा अनुगमन तथा पुनःसम्पर्क गर्ने; र सङ्कलित तथ्याङ्क समयमै सम्बन्धित विभाग/शाखामा पठाउने भूमिका निर्वाह गर्दछ।

उद्योग उत्पादन तथा उत्पादक मूल्य सूचकाङ्कका लागि नेपालका ३८ ओटा जिल्लाबाट ३ सय ७७ ओटा उद्योगहरू छानिएको छ। आ.व.२०८२/८३ मा काठमाडौँका ४४, ललितपुरका १२, भक्तपुरका १० र धादिङ

जिल्लाका १ गरी जम्मा ६७ ओटा प्रतिष्ठानहरूबाट औद्योगिक उत्पादनको परिमाण र कुल बिक्री रकमको साथै वस्तुगतरूपमा फेक्टरी गेट प्राइस त्रैमासिकरूपमा सङ्कलन गर्ने लक्ष्य लिइएको थियो।

तालिका ४.६ :- मूल्य सूचकाङ्कको लक्ष्य र प्रगति, २०८२/८३

जिल्ला	MPI	MPPI	IPICS	APPI
काठमाडौँ	४४	४४	(७ पसल)	५ कृषक
ललितपुर	१२	१२	-	-
भक्तपुर	१०	१०	-	-
धादिङ	१	१	-	-
नुवाकोट	०	०	(१० पसल)	५ कृषक
रसुवा	०	०	-	-
जम्मा	६७	६७	-	-
प्रगति	८६.५ प्रतिष्ठान	८६.५ प्रतिष्ठान	१०० प्रतिशत	१०० प्रतिशत
समस्या	१५ बन्द	१५ बन्द	सबै वस्तु फेला नपरेको	अगुवा कृषक आफैले सबै वस्तु बिक्री नगर्ने

आ.व.२०८२/८३ मा यस कार्यालयले ६७ ओटा उद्योगबाट त्रैमासिकरूपमा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने प्रयास गरेकोमा जम्मा ४५ ओटा प्रतिष्ठानबाट नियमितरूपमा विवरण प्राप्त भएको थियो।

छानिएका कतिपय प्रतिष्ठानहरू बन्द हुनु, केही प्रतिष्ठानले उत्पादनको प्रकृति परिवर्तन गर्नु, कार्यालयबाट खटिएको कर्मचारीको सम्पर्क, ताकेता तथा पत्राचार उपर उद्योगबाट कुनै प्रतिक्रिया नहुनु वा ढिलो जवाफ आउनु, कार्यालयको कर्मचारी तथा उद्योगको सम्पर्क व्यक्ति दुवैले आपसी समय व्यवस्थापन गर्न नसक्नु र संस्थागत सञ्चार तथा समन्वयसँग सम्बन्धित कमी कमजोरीहरू, आदिको कारण बाँकी उद्योग प्रतिष्ठानहरूबाट नियमितरूपमा तथ्याङ्क प्राप्त हुन नसकेको हो।

करिब २० प्रतिसत उद्योग प्रतिष्ठानहरू धेरै समय अगाडिदेखि बन्द भैसकेको तर तिनीहरूलाई प्रतिस्थापन गर्न नसक्नु, केही उद्योग प्रतिष्ठानबाट निरन्तर नन् रेस्पोन्स रहनु, उद्योग प्रतिष्ठानहरूको व्यवस्थापकीय कमजोरीका कारण समयमै तथ्याङ्क उपलब्ध नहुनु, तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयमा जनशक्ति एवम् स्रोत साधन सीमित हुनु र सरोकारवाला उद्योगहरूमा तथ्याङ्कीय साक्षरताको कमी हुनु मूल्य तथ्याङ्कको स्थलगत कार्य गर्दाको व्यवहारिक समस्या हुन्।

बन्द उद्योग प्रतिस्थापन गर्ने, आधार वर्ष परिवर्तन गर्ने, नियमित रुपमा तथ्याङ्क प्राप्त नभएका उद्योग प्रतिष्ठानमा कार्यालयको उच्च तहबाट विशेष अनुगमन तथा प्रत्यक्ष भेटघाट गर्ने, सम्बन्धित सरकारी तथा निजी संघसंस्थासँग नियमितरूपमा समन्वय बैठक सञ्चालन गर्ने, तथ्याङ्क सङ्कलन प्रक्रियामा डिजिटल प्रणालीको प्रयोग विस्तार गर्ने, तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यका लागि तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि तथा स्रोत साधन स्तरोन्नति गर्ने र तथ्याङ्क सङ्कलन प्रक्रियालाई समयमै सम्पन्न गर्न तथा गुणस्तरीय बनाउन रेडियो तथा टेलिभिजन कार्यक्रमहरू मार्फत पर्याप्त प्रचार प्रसार गर्ने हो भने आगामी आर्थिक वर्षमा शतप्रतिशत प्रतिष्ठानबाट तथ्याङ्क सङ्कलन गर्न सक्ने अपेक्ष गर्न सकिन्छ।

४.२.२ निर्माण क्षेत्रको लागत मूल्य सूचकाङ्क

निर्माण क्षेत्रमा प्रयोग हुने निर्माण सामग्रीहरूको खुद्रा मूल्यमा हुने त्रैमासिक तथा वार्षिक परिवर्तनको बारेमा जानकारी गराउने उद्देश्यले राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयद्वारा निर्माण क्षेत्रको लागत मूल्य सूचकाङ्कको निर्माण गरिएको हो । विगतमा २०४१/४२ लाई आधार वर्ष लिएर निर्माण गरिएको यस सूचकाङ्कमा निर्माण सामग्रीहरू जस्तै: चिरान काठ, सिमेन्ट, ईट्टा, फलामे छड आदिको ज्यालादर समावेश गरिएको थियो। निर्माण सामग्रीहरूको मूल्य सूचकाङ्क र निर्माणक्षेत्रको ज्याला सूचकाङ्क को संयुक्त सूचकाङ्कको रूपमा निर्माण क्षेत्रको लागत मूल्य सूचकाङ्क निर्माण गरिएको हो। उपयोगकर्ताको माग र सुझावअनुसार आ.व. २०५७/५८ देखि यो सूचकाङ्क त्रैमासिक रूपमा निर्माण गर्न शुरू गरिएको हो । त्रैमासिक सूचकाङ्कहरू बिन्दुगत प्रणालीमा आधारित भएकोले वर्तमान त्रैमासिक

सूचकाङ्क अघिल्लो वर्षको सोही त्रैमासिकको मूल्यसंग तुलना गरी निर्माण गरिएको हुन्छ। बदलिंदो समयको माग अनुसार आ.व. २०६३/६४ लाई आधार वर्ष मानेर बिन्दुगत नभई श्रेणीगत हिसाबले त्रैमासिक रूपमा सूचकाङ्क निर्माण शुरू गरि आधार वर्षको मूल्यसङ्ग तुलनायोग्य बनाइएको छ।

निर्माण क्षेत्रको लागत मूल्य सूचकाङ्क तयार गर्नका लागि कार्यालयले प्रत्येक त्रैमासिकमा नियमितरूपमा निर्माण सामग्रीहरूको खुद्रा मूल्य (बजार मूल्य) तथा निर्माण काममा संलग्न कामदारहरूको ज्यालादर सम्बन्धी विवरणहरू ७ ओटा बजारकेन्द्रका व्यापारिक प्रतिष्ठानबाट तथ्याङ्क सङ्कलन गरि तोकिएको समयमै राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा सफ्ट कपी पठाउने गरिन्छ।

मूल्य सङ्कलनका लागि छनौट गरिएका सामग्रीहरूमा ईट्टा, ढुँगा, छड, काठ, रङ्ग, सिमेन्ट, विद्युतीय सामग्री, आदि २४ किसिमका निर्माण सामग्रीहरू छन्।

यसैगरी निर्माण काममा संलग्न कामदारमा इन्जिनियर, सुपरभाइजर, डकर्मी, सिकर्मी, पेन्टर जस्ता ८ किसिमका कामदारहरूको ज्यालादर सङ्कलन गरिन्छ।

४.२.३ कृषिजन्य वस्तुहरूको मूल्य सूचकाङ्क

कृषि क्षेत्रले मुलुकको आर्थिक क्षेत्रमा वार्षिक रूपमा पुर्याएको योगदान महत्वपूर्ण रहि आएको छ। कृषि क्षेत्रको योगदानको अनुमान गर्न उत्पादित कृषि वस्तुहरूको उत्पादन भएको समयको मूल्य नितान्त आवश्यक हुन्छ। कृषिजन्य वस्तुहरूको उत्पादनको आवधिक एवम् स्थान विषेशको मूल्यले राष्ट्रिय आयको अनुमान गर्न मात्र सहयोग नगरी बजारमा माग र आपूर्तिको व्यवस्थापन गर्न समेत ठूलो मद्दत गर्दछ। यसको साथ साथै कृषिक्षेत्रको नीति तथा कार्यक्रम तजुर्मा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न पनि कृषि वस्तुहरूको आवधिक एवम् स्थान विशेषको मूल्य अपरिहार्य हुन्छ। आ.व. २०६५/६६ देखि साविकको केन्द्रीय तथ्याङ्कबाट प्रमुख कृषि तथा पशुपंक्षी उत्पादनको मूल्य सङ्कलन कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएको थियो। आ.व. २०६६/६७ दखि मूल्य तथ्याङ्क शाखाले सो कार्यलाई निरन्तरता दिदै आई रहेको छ। तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयहरूबाट प्रमुख कृषि तथा पशुपंक्षीबाट उत्पादित वस्तुहरूको मूल्य त्रैमासिकरूपमा सङ्कलन गरि राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मूल्य तथ्याङ्क

शाखामा सफ्टकपी पठाउने गरिन्छ । कृषि सम्बन्धी मूल्य तथ्याङ्क सङ्कलन गर्नको लागि तथ्याङ्क कार्यालयले ५ जना अगुवा कृषकहरूको छनौट गरेको छ । छानिएका कृषकहरूबाट प्रत्येक त्रैमासिकको अन्तिम महिनामा चालु त्रैमासिकको प्रत्येक महिनाको उत्पादित वस्तुहरूको स्थलगत मूल्य सङ्कलन गरेर राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयममा पठाइन्छ ।

४.३ व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षण

४.३.१ सूचीकरण

व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षणको सूचीकरणमा ६ जिल्लाका ४८ पालिकाबाट जम्मा ८ हजार ५ सय ६६ ओटा कृषकहरुको सूची प्राप्त भएको थियो। भक्तपुर जिल्लाबाट सबैभन्दा बढी (३६३१ कृषक) र रसुवा जिल्लाबाट सबैभन्दा कम (५० कृषक) को सूचीकरण भएको थियो।

यस सर्वेक्षणको सूचीकरणमा सम्बन्धित पालिकाको कृषि शाखामा दर्ता भएको अभिलेखबाट व्यावसायिक तरकारी खेती गर्ने किसानको विवरण प्राप्त गरेर सो अभिलेखमा सम्पर्क नम्बर उल्लेख भएका किसानसँग सम्पर्क गरेर उनीहरुले हाल खेती गरिरहेको जमिनको क्षेत्रफल र तरकारीको किसिम बारे सोधपुछ गरिएको थियो। स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरणमा भेटिएका तरकारी वा भेटनरी पसलको विवरण सूचीकरण अद्यावधिक गर्ने क्रममा हटाइएको थियो। यस कार्यालयबाट सूचीकरण भएको व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षणको पालिकागत सूची तालिका ... मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.७ :- व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षणको पालिकागत सूची

पालिका कोड	पालिका नाम	रसुवा	धादिङ	नुवाकोट	काठमाडौं	भक्तपुर	ललितपुर	जम्मा
३०३०१	गोसाइकुण्ड	७	०	०	०	०	०	७
३०३०२	आमाछोदिङमो	४३	०	०	०	०	०	४३
३०३०३	उत्तरगया	०	१४१	०	०	०	०	१४१
३०३०४	कालिका	०	३७५	०	०	०	०	३७५
३०३०५	नौकुण्ड	०	४८	०	०	०	०	४८
३०४०३	गंगाजमुना	०	११	०	०	०	०	११
३०४०४	त्रिपुरासुन्दरी	०	१३	०	०	०	०	१३
३०४०५	नेत्रावती डबजोङ	०	१५	०	०	०	०	१५

पालिका कोड	पालिका नाम	रसुवा	धादिङ	नुवाकोट	काठमाडौँ	भक्तपुर	ललितपुर	जम्मा
३०४०६	निलकण्ठ न.पा.	०	७२	०	०	०	०	७२
३०४०७	ज्वालामुखी	०	२१२	०	०	०	०	२१२
३०४०८	सिद्धलेक	०	१७३	०	०	०	०	१७३
३०४०९	बेनिघाट रोराङ	०	१००	०	०	०	०	१००
३०४१०	गजुरी	०	१०७	०	०	०	०	१०७
३०४११	गल्छी	०	२३	०	०	०	०	२३
३०४१२	थाक्रे	०	१३५	०	०	०	०	१३५
३०४१३	धुनिबेसी	०	८	०	०	०	०	८
३०५०१	दुप्चेश्वर	०	०	२२	०	०	०	२२
३०५०२	तादी	०	०	४५	०	०	०	४५
३०५०३	सूर्यगढी	०	०	५	०	०	०	५
३०५०४	विदुर न.पा.	०	०	२००	०	०	०	२००
३०५०५	किस्पाङ	०	०	८५	०	०	०	८५
३०५०६	म्यागङ	०	०	१४०	०	०	०	१४०
३०५०७	तारकेश्वर	०	०	५	०	०	०	५
३०५०८	बेलकोटगढी न.पा.	०	०	१,१७६	०	०	०	१,१७६
३०५०९	लिखु	०	०	१२५	०	०	०	१२५
३०५१०	पन्चकन्या	०	०	१७	०	०	०	१७
३०५११	शिवपुरी	०	०	१६	०	०	०	१६
३०६०१	शङ्खरापुर न.पा.	०	०	०	१७७	०	०	१७७
३०६०२	कागेश्वरीमनोहरा	०	०	०	६२	०	०	६२
३०६०३	गोकर्णेश्वर न.पा.	०	०	०	४३	०	०	४३
३०६०४	बुढानिलकण्ठ न.पा.	०	०	०	५६	०	०	५६
३०६०५	टोखा न.पा.	०	०	०	११७	०	०	११७
३०६०६	तारकेश्वर न.पा.	०	०	०	५१	०	०	५१
३०६०७	नागार्जुन न.पा.	०	०	०	१४	०	०	१४
३०६०८	काठमाडौँ म. न.पा.	०	०	०	१८०	०	०	१८०
३०६०९	किर्तिपुर न.पा.	०	०	०	२८	०	०	२८
३०६१०	चन्द्रागिरी न.पा.	०	०	०	२५३	०	०	२५३
३०६११	दक्षिणकाली न.पा.	०	०	०	१७९	०	०	१७९
३०७०१	चाँगुनारायण न.पा.	०	०	०	०	१,५२४	०	१,५२४
३०७०२	भक्तपुर न.पा.	०	०	०	०	१,१८७	०	१,१८७
३०७०३	मध्यपुरठिमी न.पा.	०	०	०	०	८५८	०	८५८
३०७०४	सुर्यविनायक न.पा.	०	०	०	०	६२	०	६२
३०८०१	महालक्ष्मी न.पा.	०	०	०	०	०	११२	११२
३०८०२	ललितपुर म. न.पा.	०	०	०	०	०	२९	२९

पालिका कोड	पालिका नाम	रसुवा	धादिङ	नुवाकोट	काठमाडौँ	भक्तपुर	ललितपुर	जम्मा
३०८०३	गोदावरी न.पा.	०	०	०	०	०	१७०	१७०
३०८०४	कोन्ज्योसोम	०	०	०	०	०	३१	३१
३०८०५	महाङ्काल	०	०	०	०	०	९०	९०
३०८०६	बागमती	०	०	०	०	०	२४	२४
जम्मा		५०	१,४३३	१,८३६	१,१६०	३,६३१	४५६	८,५६६

४.३.२ मुख्य फिल्ड कार्य

यस सर्वेक्षणको लागि तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँले तरकारीतर्फ २ सय ३३ र च्याउ खेती गर्ने ७९ जना गरी जम्मा ३ सय १२ जना व्यावसायिकरुपले तरकारी खेती गर्ने कृषकहरुको प्रश्नावली भर्ने गरी स्याम्पल छनौट भएको थियो।

यस सर्वेक्षणको कुल स्याम्पल साइज २३५३ कृषक थियो। काठमाडौँ कार्यालयले कुल स्याम्पल साइजको १३.३ प्रतिशत काम गर्नु पर्ने लक्ष्य थियो।

यस सर्वेक्षणको मुख्य फिल्ड कार्यको लागि ६ जिल्लाका २३ स्थानीय तहमा जम्मा ३१२ ओटा कृषकहरु छनोट भएका थिए।

तरकारी तर्फका स्याम्पल १२ स्थानीय तहमा र च्याउका स्याम्पल १६ स्थानीय तहमा छरिएका थिए। च्याउ खेती गर्ने किसान थोरै भएकोले सम्बन्धित व्यक्ति भेट्नु र जवाफ सङ्कलन गर्नु चुनौतीपूर्ण थियो।

काम गर्नको लागि २ जना करारका गणकको लागि ४३ दिनको तलब विनियोजन भएको थियो। करार सम्झौता गरिएका २ जना महिला गणकले निर्धारित अवधिमा २१३ किसानबाट प्रश्नावली भर्न नभ्याएपछि ७ दिन करार अवधि थप गरेर शत प्रतिशत काम सम्पन्न गरिएको थियो।

तालिका ४.८ :- व्यावसायिक तरकारीबाली सर्वेक्षण, २०८२/८३ को लक्ष्य र प्रगति

क्र.सं.	जिल्ला	पालिका	लक्ष्य			प्रगति		
			तरकारी	च्याउ	जम्मा	तरकारी	च्याउ	जम्मा
१	काठमाडौँ	चन्द्रागिरी	१२	४	१६	१४	२	१६
२	"	गोकर्णेश्वर	-	२१	२१		२१	२१
३	"	कागेश्वरीमनहरा	-	१०	१०		१०	१०

क्र.सं.	जिल्ला	पालिका	लक्ष्य			प्रगति		
			तरकारी	च्याउ	जम्मा	तरकारी	च्याउ	जम्मा
४	"	नागार्जुन	-	१	१			१
५	"	शङ्खरापुर	-	३	३			३
६	"	तारकेश्वर	-	२	२		२	२
७	"	टोखा	-	१	१		१	१
८	ललितपुर	बागमती	-	१	१		१	१
९	"	महांकाल	-	१	१		१	१
१०	"	कोन्ज्योसोम	१२	-	१२	१२		१२
११	"	गोदावरी	१२	११	२३	१०	११	२३
१२	"	ललितपुर	-	४	४		४	४
१३	"	महालक्ष्मी	-	११	११		११	११
१४	भक्तपुर	चाँगुनारायण	७२	२	७४	७२	२	७४
१५	"	मध्यपुरठिमी	-	१	१		१	१
१६	"	सूर्यविनायक	-	२	२		२	२
१७	"	भक्तपुर	३८	-	३८	३८		३८
१८	धादिङ	थाक्रे	११	३	१४	११	३	१४
१९	नुवाकोट	सूर्यगढी	-	१	१		१	१
२०	"	म्यागङ	१४	-	१४	१५		१५
२१	"	बेलकोटगढी	३७	-	३७	३६		३६
२२	रसुवा	उत्तरगया	१२	-	१२	११		११
२३	"	शुभकालिका	१३	-	१३	१४		१४
	जम्मा		**२३३**	**७९**	**३१२**	**२३३**	**७९**	**३१२**

४.४ अन्य सर्वेक्षणहरुको लक्ष्य र प्रगति

आ.व.२०८२/८३ यस कार्यालयले निजी स्वास्थ्य सर्वेक्षण, स्थल यातायात सर्वेक्षण र व्यावसायिक तरकारीबाली सर्वेक्षण गरी ३ ओटा राष्ट्रियस्तरका सर्वेक्षणको काम गरेको थियो। निजी स्वास्थ्य सर्वेक्षणमा १०३२ स्याम्पल छानिएका थिए। यो काम गर्न ६ जना गणक कर्मचारीहरु ८३ दिनको लागि करारमा नियुक्ति गरिएको थियो। उनीहरुले सो अवधिमा ८५० ओटा छानिएका स्वास्थ्य संस्थाको तथ्याङ्क सङ्कलन गरेका थिए। स्थल यातायात सर्वेक्षणमा यस कार्यालय अन्तर्गत जम्मा २८७ स्याम्पल छानिएका थिए। यो

काम गर्नको लागि ५ जना करारका गणक कर्मचारीको लागि बजेटमा ५६ दिनको पारिश्रमिकको व्यवस्था थियो। उक्त ५६ दिनमा ५ जना गणकले शतप्रतिशत स्याम्पल सवारिसाधनको प्रश्नावली भरेका थिए। व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षणमा यस कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा जम्मा ३१२ स्याम्पल थिए। बजेटमा २ जना करारका गणकको लागि ४३ दिनको पारिश्रमिकको व्यवस्था थियो। करार अवधि समाप्त पश्चात करारका गणकलाई दैनिक तथा भ्रमण भत्ता मात्र पाउने सहमतीमा थप १५ दिन काममा लगाएर छानिएका सबै कृषकको विवरण भरिएको थियो।

तालिका ४.९ : अन्य सर्वेक्षणहरुको लक्ष्य र प्रगति

जिल्ला	निजी स्वास्थ्य सर्वेक्षण	स्थल यातायात सर्वेक्षण	व्यावसायिक तरकारीबाली सर्वेक्षण
काठमाडौँ	६७७ (११ पालिका)	२१०	१२ तरकारी + ४२ च्याउ =५४
ललितपुर	२०४ (४ पालिका)	८	२४ तरकारी + २८ च्याउ =५२
भक्तपुर	९३ (३ पालिका)	४७	११० तरकारी + ५ च्याउ =११५
धादिङ	३१ (८ पालिका)	८	११ तरकारी + ३ च्याउ =१४
नुवाकोट	२६ (७ पालिका)	१४	५१ तरकारी + १ च्याउ =५२
रसुवा	१	०	२५ तरकारी + ० च्याउ =२५
जम्मा लक्ष्य	१०३२ (३४ पालिका)	२८७	२३३ तरकारी +७९ च्याउ = ३१२
मूल तथ्याङ्क सङ्कलन बजेट	२ लाख ७० हजार	२ लाख ५६ हजार	२ लाख ४७ हजार
भौतिक प्रगति, सङ्ख्या	८५०	२८७	३१२
भौतिक प्रगति, प्रतिशतमा	८२.४ %	१०० %	१०० %

तालिका ४.१० : केही सर्वेक्षणहरुको कुल स्याम्पल साइज

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय	व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षण	निजी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक सर्वेक्षण	स्थल यातायात सर्वेक्षण	सहकारी संस्था सर्वेक्षण	जम्मा
					सङ्ख्या
इलाम	४८	१२०	१८४	-	३५२
खोटाङ	४७	२६	२६	-	९९
मोरङ	१३०	२२९	२०५	३४४	९०८
धनुषा	८८	२५७	२१३	७०५	१२६३
पर्सा	१४९	२२५	३६०	-	७३४
मकवानपुर	३००	१७२	२५९	-	७३१
काभ्रे	२४८	६८	१५२	-	४६८
काठमाडौँ	**३१२**	**१०३२**	**२८७**	**५२२**	**२०४३**
कास्की	१३३	१४७	१९४	४३८	९१२
गोरखा	४७	३१	१०१	-	१७९
बागलुङ	६८	७८	४७	-	१९३
रूपन्देही	८५	१६४	२१७	-	४६६
पाल्पा	३७	४२	८३	-	१६२
दाङ	३०१	२००	१९५	३३४	१०३०
सुर्खेत	११७	१०२	१९५	२९८	७१२
जुम्ला	२०	१०	२५	-	५५
डोटी	२०	२८	२५	-	७३
कैलाली	२०३	१३०	२७२	३४३	९४८
जम्मा	**२३५३**	**३०६१**	**३०४०**	**२८७४**	**११३२८**
काठमाडौँ (प्रतिशतमा)	**१३.३**	**३३.७**	**९.४**	**१८.२**	**१८.०**

स्रोत : योजना शाखा, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले त्रैमासिक समीक्षामा प्रस्तुत गरेको प्रगतिको आधारमा तयार गरिएको

व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षणको कुल स्याम्पल साइजमा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको अंश १३.३ प्रतिशत थियो, निजी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक सर्वेक्षणमा ३३.७ प्रतिशत, स्थल यातायात सर्वेक्षणमा ९.४ प्रतिशत, सहकारी संस्था सर्वेक्षणमा १८.२ प्रतिशत थियो।

यी ४ वटा महत्वपूर्ण सर्वेक्षणहरूको कुल स्याम्पल साइजमा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको अंश समग्रमा १८.० प्रतिशत रहेको थियो।

निजी स्वास्थ्य सर्वेक्षण, स्थल यातायात सर्वेक्षण र व्यावसायिक तरकारीबाली सर्वेक्षणको सूचीकरण कार्य कार्यालयका स्थायी कर्मचारीले गरका थिए भने मूल तथ्याङ्क सङ्कलनको कार्य करार नियुक्ति भएएका क्रमश: ६ जना, ५ जना र २ जना गणक कर्मचारीले गरेका थिए।

४.५ सहकारी संस्था सर्वेक्षण

सहकारी संस्था सर्वेक्षणको लागि नेपालभर जम्मा २१८४ स्याम्पल छानिएको थियो । यस कार्यालयलाई बागमती प्रदेशका ८ ओटा जिल्लाका ५२२ वटा छानिएका सहकारी संस्थामा कागजी प्रश्नावली भरेर त्यसलाई ट्याबलेटमा प्रविष्टि गर्ने जिम्मेवारी प्राप्त भएको थियो।।

तालिका ४.११ : जिल्लागत स्याम्पल वितरण, सहकारी संस्था सर्वेक्षण, २०८२

क्र.सं.	जिल्ला	छानिएका प्रतिष्ठान सङ्ख्या	प्रतिशतमा
१	भक्तपुर	७१	१३.६
२	धादिङ	१३	२.५
३	नुवाकोट	२२	४.२
४	ललितपुर	६१	११.७
५	सिन्धुपाल्चोक	८	१.५
६	दोलखा	९	१.७
७	काभ्रे	६५	१२.५
८	काठमाडौँ	२७३	५२.३
	जम्मा	५२२	१००.०

छनोटमा परेका मध्ये अधिकांश स्याम्पलको ठेगाना काठमाडौँ जिल्लामा (५२.३ प्रतिशत) रहेको थियो। तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने क्रममा छानिएका मध्ये जम्मा ८१ सहकारी संस्था बन्द भइ सकेको जानकारी प्राप्त भएको थियो।

नुवाकोटमा २ वटा बन्द भएको, काभ्रे मण्डनदेउपुरमा १ वटा र बनेपामा १ वटा बन्द भएको, सिन्धुपाल्चोकमा पाँचपोखरीको १ वटा बन्द रहेको र उपत्यकाभित्र ७७ वटा छानिएका सहकारी संस्था भेटन नसकिएको अवस्था थियो। काठमाडौँ न्यूरोड वरिपरि ठेगाना भएका १२ सहकारीहरुको सम्पर्क फोन नलाग्ने र सम्बन्धित स्थानमा पाउन नसकिएको अवस्था थियो।

बन्द भएका वा भेट्टयाउन नसकिएका स्याम्पलको सट्टामा ३३ वटा नयाँ प्रतिष्ठानको विवरण भरिएको थियो। यस सर्वेक्षणमा ४ जना करारमा लिइएका गणकले ३-३ महिना काम गरेका थिए। गणक सुनिल

खडकाले बैशाख मसान्तमा काम छाडेको हुनाले उसको स्थानमा हरिस कुमार वि.क. नियुक्ति गरिएको थियो। उनीहरुले जम्मा ४ सय ७४ ओटा सहकारी संस्थाको प्रश्नावली भरेका थिए।

तालिका ४.१२ : सहकारी संस्था सर्वेक्षण, २०८२ को प्रगति

क्र.सं.	गणकको नाम	करार अवधि	प्रगती (सङ्ख्या)	प्रगती (प्रतिशतमा)
१	राम नगरकोटी	२०८२ चैत ११ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म	१२२	-
२	मनिषा राइ	२०८२ चैत ११ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म	११९	-
३	दिनेश अवस्थी	२०८२ चैत २२ देखि २०८३ असार २१ गतेसम्म	१२०	-
४	हरिस कुमार वि.क.	२०८३ जेठ १ गतेदेखि २०८३ असार १५ गतेसम्म	५८	-
५	सुनिल खडका	२०८२ चैत ११ देखि २०८३ बैशाख मसान्तसम्म	५५	-
	जम्मा	कुल स्याम्पल = ५२२	४७४	९०.८ %

यस सर्वेक्षणको प्रश्नावली डिजाइनदेखि तथ्याङ्क सङ्कलनसम्मका कार्यमा सहकारी विभागसँग सहकार्य गरिएको थियो। यद्यपि कतिपय छनोटमा परेका सहकारी संस्थाहरुलाई आफूले यस सर्वेक्षणमा डाटा दिनु पर्ने हो होइन भन्नेमा शङ्का लागेको हुनाले उनीहरुले उक्त शङ्का निवारणको लागि देहाय अनुसारको सुझाव प्रदान गरेका थिए :-

“ छानिएको संस्थाको सूची वेवसाइटमा राखेर सर्वेक्षणको विवरण दिन सार्वजनिक रूपमा कार्यालयले अपील गर्नुपर्ने। अधिकांश सहकारी संस्थाबाट लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पनि सङ्कलन गरिएको छ, यसले उत्तरदाताको समय र खर्च दुवै बढाएको हुनाले अति जरूरी नभएसम्म लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जम्मा नगर्नु उचित हुनेछ। “

४.६ नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण

नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०८२/८३ मा ४ जना सुपरिवेक्षक र १२ जना गणक कर्मचारी करारमा लिइएको थियो। यस कार्यालयले बागमती प्रदेशमा छानिएका स्याम्पल मध्ये ६४ ओटा PSU को काम सम्पन्न गर्ने लक्ष्य दिइएको थियो।

सो सर्वेक्षणमा खटिएका ४ ओटा टोलीले फागुन २१ गतेदेखि असार मसान्तसम्मको अवधिमा जम्मा ६२ ओटा PSU को तथ्याङ्क सङ्कलन गरेका थिए।

२०८३ साल जेठ २६ गतेदेखि लागू हुने गरी एउटै टोलीका १ जना सुपरिवेक्षक र १ जना गणकले कामबाट राजिनामा दिएको र उनीहरुको स्थानमा तुरुन्त काम गर्ने तालिम प्राप्त कर्मचारी नभएको हुनाले सो टिमले पहिलो सिजनमा १४ ओटा PSU काम मात्र पूरा गर्न सकेको थियो।

तालिका ४.१३ : नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, २०८२/८३ को लक्ष्य र प्रगति

क्र.सं.	टोली नम्बर	करार अवधि	लक्ष्य (PSU)	प्रगती (PSU)
१	पहिलो टोली	२०८२ फागुन १९ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म	१६	१६
२	दोस्रो टोली	२०८२ फागुन १९ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म	१६	१६
३	तेस्रो टोली	२०८२ फागुन १९ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म	१६	१६
४	चौँथो टोली	२०८२ फागुन १९ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म	१६	१४
	जम्मा	लक्ष्य = ६४ PSU	६४	९६.८ %

४.७ आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षण

देशभित्रै नागरिकहरूको सामाजिक साँस्कृतिक,आर्थिक,पेशागत,धर्मिक,मनोरन्जन लागायतका विभिन्न उद्धेश्य सहित गारिने आवागमन र खर्चले नेपालको अर्थतन्त्रमा पुर्‍याउने योगदान अनुमान गर्ने उद्देश्यले आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षण गरिएको हो। यात्रा र यात्रीहरूको बिशेषता बारेका विवरण सङ्कलन गर्नु, एकदिने यात्राको विवरण सङ्कलन गर्नु, आन्तरिक पर्यटनसँग सम्बन्धित खर्चको विवरण सङ्कलन गर्नु,

नेपालका बासिन्दाहरूको वैदेशिक पर्यटकीय भ्रमणसम्बन्धी विवरण सङ्कलन गर्नु, अर्थतन्त्रमा आनतरिक पर्यटनको योगदानको अनुमान गर्नु, र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा तुलनायोग्य आन्तरिक पर्यटन तथ्याङ्क उत्पादन गर्नु यस सर्वेक्षणका प्रमुख उद्देश्य हुन्। यस सर्वेक्षणको कुल नमूना आकार ४ सय ४४ ओटा प्राथमिक नमुना एकाई थियो। तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाण्डौंको कार्य क्षेत्र भित्र जम्मा ४९ ओटा प्राथमिक नमुना एकाई छनौट भएका थिए। PSU को सूचीकरण पश्चात आन्तरिक भ्रमण गरेका परिवार मध्ये १२ घरपरिवार छनौट गरी मुख्य प्रश्नावली भरिएको थियो।

यस सर्वेक्षणलाई ४ ओटा सिजनमा विभाजन गरिएको हुनाले यस कार्यालयको कार्यक्षेत्रभित्र छनौटमा परेका ४९ PSU मध्ये आ.व.२०८१।८२ को कार्तिक महिनादेखि पुष महिनासम्म दोस्रो सिजनमा १३ PSU, माघदेखि चैत्रसम्म तेस्रो सिजनमा १० PSU र चौँथो सिजनका बैशाखदेखि असारसम्म १० ओटा गरी जम्मा ३३ PSU को स्थलगत कार्य सम्पन्न गरिएको थियो।

बाँकी १६ ओटा PSU को काम २०८२ साल साउनदेखि मंसिरसम्ममा सम्पन्न गरिएको थियो।

तालिका ४.१४ : आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षणको लक्ष्य र प्रगति, २०८२/८३

जिल्ला	श्रावण	भाद्र	आश्वीन	कार्तिक/मंसिर
काठमाडौँ	४	४	४	
ललितपुर			१	
भक्तपुर		१		
धादिङ	१			
नुवाकोट			१	
रसुवा	-	-	-	-
जम्मा PSU (लक्ष्य)	५	५	६	-
जम्मा प्रगति (PSU)	५	३	२	६

४.८ राष्ट्रिय तथ्यगत विवरण

राष्ट्रिय तथ्यगत विवरण नेपालको भौगोलिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, वातावरणीय तथा अन्य विविध पक्षहरूको चित्रण हुने गरी तथ्याङ्क तथा सूचनाहरू सङ्ग्रह एवम् प्रवाह गर्ने अनलाइनमा आधारित एउटा डाटा पोर्टल हो। यसमा सङ्घ, प्रदेश तथा स्थानीय तहका विभिन्न निकायबाट उत्पादित तथ्याङ्क रहन्छन्।

नेपालको भूगोल, प्रकृति, स्रोतसाधन, क्षमता र सम्भावनासम्बन्धी विभिन्न सरकारी निकायहरूबाट उत्पादित केन्द्र, प्रदेश र स्थानीयस्तरका सूचना तथा तथ्याङ्कलाई सूचना प्रविधिको उपयोग गरी एकीकृत र वितरण गर्ने प्रयोजनका लागि अनलाइन पोर्टल तयार गर्नु राष्ट्रिय तथ्यगत विवरणको प्रमुख उद्देश्य हो। यसका अन्य उद्देश्यहरू निम्न छन् :-

- नीति निर्माण, निर्णय प्रक्रिया तथा अनुगमन/मूल्याङ्कन कार्यमा सरोकारवालालाई तथ्याङ्कको सहज आपूर्ति गराउनु,
- तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा एकीकृत प्रणाली स्थापना गर्न सहयोग पुऱ्याउनु,
- आधिकारिक तथ्याङ्क प्रणालीको विकासमा सहयोग पुऱ्याउनु,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानिय तहको तथ्याङ्कीय क्षमता अभिवृद्धि गर्नु,
- विभिन्न निकायबाट सञ्चालित तथ्याङ्कीय क्रियाकलापमा दोहोरोपना हटाउँदै उत्पादित तथ्याङ्कमा एकरूपता कायम गर्नु,
- तथ्याङ्कीय समन्वय कायम गर्नु तथा सहज रूपमा तथ्याङ्कीय वितरण प्रणाली कायम गर्नु।

राष्ट्रिय तथ्यगत विवरणमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क परिषदबाट अनुमोदन भएका ७ विषय र ४८ क्षेत्रका जम्मा ६१८ ओटा सूचकहरू समावेश गरिएको छ :-

तालिका नं. ४.१५: राष्ट्रिय तथ्यगत विवरणमा समेटिएका क्षेत्रगत सूचकहरू

विषय	क्षेत्र	तथ्याङ्को प्रकार	सूचक
भूगोल र प्रकृति	२	७	३४
साधनस्रोत	६	५८	८६
क्षमता	१५	८४	२२९
विकास सम्भावना	१	-	-
दिगो विकास	१६	१८	२३१
अन्य	८	२०	३८
जम्मा	**४८**	**१८७**	**६१८**

आ.व.२०७५/७६ को नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा समावेश भएको "राष्ट्रिय तथ्यगत विवरण" कार्यक्रम २०७६ बैशाख १५ गतेदेखि सुभारम्भ भएको थियो । आ.व.२०८२/८३ मा पुष-माघ महिनादेखि राष्ट्रिय तथ्यगत विवरणको पोर्टल सञ्चालन नभएको हुनाले स्थानीय तहबाट उत्पादन भएका तथ्याङ्क सो पोर्टलमा प्रविष्टि गर्ने वा तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्य सम्पादन हुन नसकेको अवस्था थियो।

४.९ तथ्याङ्कीय साक्षरता कार्यक्रम

तथ्याङ्कका विधि तथा सिद्धान्त र तथ्याङ्कीय सूचकहरूको आङ्कडा तथा प्रस्तुती पढन, लेख्न, बुझ्न, व्याख्या गर्न र सञ्चार गर्न सक्ने क्षमतालाई तथ्याङ्कीय साक्षरता भनिन्छ भने डिजिटल माध्यमबाट सूचना प्राप्त गर्ने, बुझ्ने, उत्पादन गर्ने, सञ्चार गर्ने जस्ता विविध क्रियाकलापलाई डिजिटल साक्षरता भनिन्छ।

तथ्याङ्कीय साक्षरताको परिभाषा

"तथ्याङ्कीय साक्षरता भनेको हाम्रो दैनिक जीवनमा व्याप्त तथ्याङ्कीय नतिजाहरूलाई बुझ्ने र आलोचनात्मक रूपमा मूल्याङ्कन गर्ने क्षमता हो। तथ्याङ्कीय सोचले सार्वजनिक र निजी, व्यावसायिक र व्यक्तिगत निर्णयहरूमा गर्न सक्ने योगदानहरूको कदर गर्ने क्षमता राख्दछ।" *- Wallman, 1993.*

"तथ्याङ्कीय साक्षरतालाई ट्रान्सनुमरेटिभ सोच *(Transnumerative Thinking)* ***को रूपमा हेर्न सकिन्छ। यसको अर्थ, अध्येताहरूले तथ्याङ्कको विविध पक्षको प्रयोग गरी वास्तविक संसारको अर्थ बताउन सक्षम हुनेछन् भन्ने हो।"*** *– Chick, Pfannkuch, and Watson, 2005.*

"तथ्याङ्कीय साक्षरताले तथ्याङ्कको आधारभूत भाषा र उपकरणहरू बुझ्ने र प्रयोग गर्ने क्षमता बुझाउँछ। अर्को अर्थमा आधारभूत तथ्याङ्कीय अवधारणाहरूको अर्थ के हो भनेर जान्नु, साधारण तथ्याङ्कीय सङ्केतहरूको प्रयोग बुझ्ने र पहिचान गर्ने तथा तथ्याङ्कको विभिन्न प्रस्तुतिको व्याख्या गर्न सक्षम हुनु नै तथ्याङ्कीय साक्षरता हो।" *– Garfield, delMas, and Zieffler, 2010.*

"तथ्याङ्कीय सूचना तथा तथ्याङ्क सम्बन्धी तर्कहरू व्याख्या गर्ने र आलोचनात्मक रूपमा मूल्याङ्कन गर्ने मानिसहरूको क्षमतालाई तथ्याङ्कीय साक्षरता भनिन्छ।" *– Gal, 2004.*

तथ्याङ्कीय रूपमा साक्षर हुन गणितको ज्ञान, तथ्याङ्कको ज्ञान, सन्दर्भको ज्ञान, साक्षरता कौशल र आलोचनात्मक प्रश्न गरी पाँच क्षेत्रमा ज्ञान एवम् कौशल हासिल गरेको हुनुपर्दछ।

संक्षेपमा, तथ्याङ्कीय साक्षरता भनेको तथ्याङ्क बुझ्ने र तर्क गर्ने क्षमता हो। यस्तो क्षमता तथ्याङ्कसँग सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरूसँग भएमा मात्र तथ्याङ्कको सही उत्पादन तथा प्रयोग भई प्रमाणमा आधारित निर्णय प्रक्रियाको पूर्ण प्रयोग हुन्छ र प्रमाणकै आधारमा नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरू तय भई जनताको अधिकतम हित हुन सक्दछ। तसर्थ तथ्याङ्कीय रूपले साक्षर हुनका लागि तथ्याङ्क बोध गर्ने क्षमता (Data Awarness), **तथ्याङ्कीय अवधारणाहरू बुझ्ने क्षमता** (Ability to understand statistical concepts), **तथ्याङ्कीय जानकारीको विश्लेषण, व्याख्या र मूल्याङ्कन गर्ने क्षमता** (The ability to analyse, interpret and evaluate statistical information), **तथ्याङ्कीय जानकारी तथा बुझाई सञ्चार गर्ने क्षमता** (The ability to communicate statistical information and understandings) **भएको हुनुपर्दछ।**

तथ्याङ्कका सरोकारवालाहरूबीच तथ्याङ्कको लोकप्रियता बढ्दै गइरहेको भए पनि गैरतथ्याङ्कीय पृष्ठभूमिका सरोकारवाला तथा कर्मचारीहरूमा तथ्याङ्कका आधारभूत विषयहरूको बुझाईमा वैज्ञानिकता तथा एकरूपता नभएकोले तथ्याङ्कीय अवधारणा, आधारभूत सिद्धान्त र विधिहरूबारे जानकारी गराउँदै तथ्याङ्कीय ज्ञान, सीप र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँबाट आ.व.२०८२/८३ मा रसुवा जिल्लाका नौकुण्ड र कालिका गाउँपालिकाका साथै ललितपुर जिल्लाको कोन्ज्योसोम गाउँपालिकामा तथ्याङ्कीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो।

४.१० तथ्याङ्क प्रदायकसँग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम

२०८३ साल जेठ २४ गतेका दिन "आर्थिक गणना, २०८२" सम्बन्धी विषयमा यस कार्यालयबाट नेपाल उद्योग वाणिज्य सङ्घ काठमाडौँसँगको सहकार्यमा सो सङ्घको जमल स्थित बैठक कक्षमा सो सङ्घका नवनिर्वाचित पदाधिकारीहरुसँग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो।

सो कार्यक्रममा काठमाडौँ जिल्लामा स्थापना भएका पाँच वटै जिल्ला आर्थिक गणना कार्यालयका कर्मचारीहरुको पनि सहभागिता थियो। उक्त कार्यक्रमको अध्यक्षता नेपाल उद्योग वाणिज्य सङ्घ काठमाडौँका अध्यक्ष श्री रमानाथ श्रेष्ठज्यूले गर्नु भएको थियो भने तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी श्री लोक बहादुर खत्रीले राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट सम्पादन हुने प्रमुख गणना तथा सर्वेक्षण, तिनको संक्षिप्त नतिजा र कार्यालयको कार्य प्रकृतिको बारेमा परिचयात्मक प्रस्तुती गर्नु भएको थियो।

४.११ पालिका प्रोफाइल

आ.व.२०८२/८३ मा यस कार्यालयले विदुर नगरपालिकासँगको सहकार्यमा सो नगरपालिकाको प्रोफाइल तयार गरी २०८३ साल बैशाख १७ गते विदुर नगरपालिकाका प्रमुख श्री राजन श्रेष्ठलाई बुझाएको थियो।

यस आ.व.मा गजुरी गाउँपालिकाको पनि प्रोफाइल बनाउने लक्ष्य लिइएको थियो तर कार्यालयका अधिकांश कर्मचारीहरु आर्थिक गणनामा खटिएकोले सो प्रोफाइल तयारीको काम आंशिक रुपमा सम्पन्न भएको थियो।

४.१२ वार्षिक प्रतिवेदन, २०८१/८२ को विद्युतीय प्रति

आ.व.२०८१/८२ मा यस कार्यालयले सम्पादन गरेका क्रियाकलपाहरु र कार्यसम्पादनको प्रगति विवरण समेटर वार्षिक प्रतिवेदन, २०८१/८२ को विद्युतीय प्रति तयार गरी वेवसाइट मार्फत सार्वजनिक गरिएको थियो।

४.१३ कर्मचारी खटनपटन

आ.व.२०८२/८३ मा जम्मा २ हजार ४ सय २५ दिन विभिन्न दर्जाका कर्मचारीहरु तथ्याङ्क सङ्कलन तथा सुपरिवेक्षण गर्नको लागि फिल्डमा खटिएका थिए। सबै भन्दा धेरै राष्ट्रिय लेखामा ६ सय ६९ दिन, दोस्रो आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षणमा ४ सय ८५ दिन र तेस्रो औद्योगिक उत्पादन तथा उत्पादकको मूल्य सूचकाङ्कमा ३ सय ८६ दिन स्थलगत तथ्याङ्क सङ्कलन कार्य भएको थियो।

तालिका ४.१६: कार्यक्रमगत काज अवधि, २०८२/८३

कार्यक्रम	धादिङ	काठमाडौं उपत्यका	रसुवा	नुवाकोट	जम्मा काज
					काज दिन
राष्ट्रिय लेखा	९७	४१६	४०	११६	६६९
आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षण	८६	३५५	–	४४	४८५
मूल्य तथ्याङ्क, MPI	१९	३५३	७	७	३८६
स्थल यातायात सर्वेक्षण	२८	२४९	–	३३	३१०
व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षण	४२	३८	७०	५०	२००
पालिका प्रोफाइल	१४	–	–	१२४	१३८
मूल्य तथ्याङ्क, निर्माण	–	६६	–	२७	९३
तथ्याङ्क साक्षरता	–	१९	२८	–	४७
मूल्य तथ्याङ्क, कृषि	–	२१	७	१४	४२
निजी स्वास्थ्य सर्वेक्षण	२१	–	७	७	३५
NDP Update	–	२०	–	–	२०
जम्मा दिन	**३०७**	**१५३७**	**१५९**	**४२२**	**२४२५**
प्रतिशतमा	**१२.७**	**६३.४**	**६.६**	**१७.४**	**१००.०**

स्रोत : भ्रमण अभिलेख खाता, २०८२/८३।

स्थल यातायात सर्वेक्षण र व्यावसायिक तरकारिबाली सर्वेक्षणको सूचीकरण कार्यमा कर्मचारीहरु क्रमश: ३ सय १० दिन र २ सय दिन काजमा खटिएका थिए। काज खटिएका दिन मध्ये सबै भन्दा धेरै (६३.४ प्रतिशत) काठमाडौं उपत्यकाभित्र दोस्रोमा नुवाकोट जिल्लामा १७.४ प्रतिशत र तेस्रोमा १२.७ प्रतिशत धादिङ जिल्लामा कर्मचारीहरुले भ्रमण गरेका थिए।

तालिका ४.१७ : जिल्ला र कर्मचारी अनुसार काज अवधि, २०८२/८३

कर्मचारीको नाम, थर	धादिङ	काठमाडौं उपत्यका	रसुवा	नुवाकोट	जम्मा काज	कैफियत
					काज दिन	
१. बन्दना पौडयाल	२०	१५२	४	४३	२१९	
२. नरदेवी काफ्ले	२१	१२४	१९	५५	२१९	
३. केशव प्रसाद लामिछाने	४०	१३३	–	१४	१८७	
४. लक्ष्मी महर्जन	४९	९८	–	२१	१६८	
५. शोभा रेग्मी	२१	११०	–	३५	१६६	
६. भवानी तण्डुकार	३३	११४	–	७	१५४	बैशाख १० गतेदेखि बढुवा
७. विष्णुदेवी शर्मा	३३	११४	–	७	१५४	
८. विष्णु प्रसाद गौतम	१४	४९	२८	४२	१३३	
९. डमरु चन्द	१४	९१	२१	७	१३३	
१०. किरण विष्ट	७	१०६	–	१९	१३२	
११. सुशिला कटुवाल	७	१०४	७	७	१२५	
१२. किरण पोखरेल	७	६६	१९	७	९९	
१३. बेदना गौली	–	५३	१८	१३	८४	
१४. नारायण प्रसाद रिजाल	१०	१८	२५	२४	७७	
१५. रविन्द्रमान महर्जन	७	५४	७	–	६८	
१६. विजय कुमार तामाङ	९	२३	१९	१६	६७	४ दिन काभ्रे काज
१७. तिर्थ बड्वाल	१४	४०	७	–	६१	कार्तिकमा सरुवा भएको
१७. रामशरण साह	७	४९	–	–	५६	मंसिर १० गतेदेखि हाजिर
१८. दशु पतुवार	–	५१	–	–	५१	
१९. प्रभा पोखरेल	५	९	१२	१६	४२	४ दिन काभ्रे काज
२०. जितेन्द्र रानाभाट	७	–	७	१२	२६	जेठ १८ गतेदेखि हाजिर
२१. लोक बहादुर खत्री	–	–	–	९	९	मंसिर १ गतेदेखि हाजिर

स्रोत : भ्रमण अभिलेख खाता, २०८२/८३।

४.१४ वार्षिक प्रगति

तथ्याङ्क कार्यलय, नुवाकोट र काठमाडौँको आ.व.२०७९/८० तथा आ.व.२०८०/८१ को र तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको आ.व.२०८१/८२ देखि २०८२/८३ सम्मको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति तालिका नं.४.१८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं.४.१८ :- आ.व. २०७९/८० देखि २०८२/८३ सम्मको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति

आ.व./	वित्तीय प्रगति		जम्मा वित्तीय प्रगति	जम्मा भौतिक प्रगति
कार्यालय	पूँजीगत	चालु		
		प्रतिशत		प्रतिशत
२०७९/८०				
काठमाडौँ	८०	८५.६	८५.५	८५.०
नुवाकोट	०.०	९७.८६	९६.४९	१००
२०८०/८१				
काठमाडौँ	०.०	७३.३८	७३.३८	८९.७५
नुवाकोट	०.०	७२.६१	७२.६१	८१.७५
२०८१/८२				
काठमाडौँ	८१.६	७२.८	७२.९	९९.२
२०८२/८२				
काठमाडौँ	८९.३	८१.६	८१.८	८६.५
अघिल्लो आ.व.सँग तुलना	**७.७**	**८.८**	**८.९**	**-१२.७**

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा यस कार्यालयले ८१.८ प्रतिशत वित्तीय प्रगति हासिल गरेको थियो। पूँजीगत खर्चमा ८९.३ प्रतिशत र चालु खर्चमा ८१.६ प्रतिशत प्रगति भएको छ। समर्पण गरिएका कार्यक्रमहरू बाहेकका कार्यक्रमहरूको भौतिक प्रगति ८६.५ प्रतिशत अनुमान गरिएको छ। गत आ.व.को तुलनामा पूँजीगत तथा चालु तर्फको वित्तीय प्रगतिमा क्रमश: ७.७ प्रतिशत र ८.८ प्रतिशतले सुधार आएको छ। तर जम्मा भौतिक उपलब्धिमा अघिल्लो आ.व.को तुलनामा १२.७ प्रतिशत कम प्रगति भएको देखिन्छ।

यस कार्यलयको आ.व.२०८२/८३ को चालुतर्फका कार्यक्रम र प्रगतिको विस्तृत विवरण तालिका नं.४.१९ र ४.२० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.१९ :- कार्यक्रमगत लक्ष्य र वित्तीय तथा भौतिक प्रगति, २०८२/८३

कम्पोनेन्ट	क्र.सं.	विवरण	एकाई	वार्षिक जम्मा			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति
						रु. लाखमा	प्रतिशतमा	प्रतिशतमा
३८		पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु				१.३८		
	११.३.२२.४७	मेशिनरी खरिद	पटक	४	०.३९	०.९२	९६.७०	१००
	११.६.१३.१९	फर्निचर तथा फिक्चर्स	ओटा	५	०.२०	०.४६	८६.९०	१००
	११.३.२.५४	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन खरिद	सङ्ख्या	१	१.४९	३.५	८५.७	१००
		जम्मा पूँजीगत					**८९.२५**	**१००**
		चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु						
३५	२.८.१.७	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	पटक	२०	०.९९	२.३२	२२.	१००
४१		मूल्य सूचकाङ्क				६.८४		
	२.७.२५.८३५	त्रैमासिक औद्योगिक उत्पादन तथा मूल्य सूचकाङ्क	प्रतिशत	१००	१.९१	४.५	४५.६	८७
	२.७.२५.८३६	निर्माण क्षेत्रको सर्वेक्षण	प्रतिशत	१००	०.३९	०.९	७३.०	१००
	२.७.२५.८३७	कृषि क्षेत्रको सर्वेक्षण	पटक	४	०.२३	०.५४	९३.१	१००
४२		राष्ट्रिय लेखा				५.०६		
	२.७.२५.८३९	त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखा	प्रतिशत	१००	१.०९	२.५७	९९.१	९०
	२.७.२५.८४०	वार्षिक राष्ट्रिय लेखा	प्रतिशत	१००	१.०६	२.४९	९८.७	८०
४३		नेपाल व्यवसायिक तरकारी बाली सर्वेक्षण, २०८२/८३				५.०४		
	२.७.२५.८४४	सूचीकरण कार्य	प्रतिशत	१००	०.६९	१.६२	९८	१००
	२.७.२५.८४५	स्थलगत मूल तथ्याङ्क सङ्कलन (करार)	जना	२	०.४०	०.९५	९९	१००
	२.७.२५.८४६	मुख्य फिल्ड कार्य तथा सुपरिवेक्षण	प्रतिशत	१००	१.०५	२.४७	९०	१००

कम्पोनेन्ट	क्र.सं.	विवरण	एकाई	वार्षिक जम्मा			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति
						रु. लाखमा	प्रतिशतमा	प्रतिशतमा
४४		**निजी स्वास्थ्य संस्था सर्वेक्षण, २०८२**				**८.३७**		
	२.७.२५.८४४	सूचीकरण कार्य	प्रतिशत	१००	०.१४	०.३२	९८	१००
	२.७.२५.८४५	स्थलगत मूल तथ्याङ्क सङ्कलन (करार)	जना	१७	२.२७	५.३५	९८	१००
	२.७.२५.८४६	मुख्य फिल्ड कार्य तथा सुपरिवेक्षण	प्रतिशत	१००	१.१५	२.७	९२	१००
४६	**२.७.२५.८५६**	**आन्तरिक पर्यटन सर्वेक्षण**	**प्रतिशत**	**१००**	**१.६१**	**३.८**	**९६**	**१००**
४७		**विदेशी पर्यटकले नेपालमा गरेको खर्च सम्बन्धी सर्वेक्षण**				**३.२४**		
	२.७.२५.८४५	करार जनशक्ति	जना	२	०.७६	१.८	०	०
	२.७.२५.८४६	मुख्य फिल्ड कार्य तथा सुपरिवेक्षण	प्रतिशत	१००	०.६१	१.४४	०	०
४८		**स्थलगत यातायात सर्वेक्षण, २०८२**				**६.९२**		
	२.७.२५.८४४	सूचीकरण कार्य	प्रतिशत	१००		१.२१	१००	१००
	२.७.२५.८४५	करार जनशक्ति	जना	५	१.३४	३.१५	९६	१००
	२.७.२५.८४६	मुख्य फिल्ड कार्य तथा सुपरिवेक्षण	प्रतिशत	१००		२.५६	९७	१००
४९		**अन्य**				**७.२५**		
	२.६.६.१८	तथ्याङ्क प्रदायकसँग अन्तर्क्रिया	पटक	१	०.२४	०.५७	०	१००
	२.७.२५.८५८	आर्थिक गणनाको गणना क्षेत्र भेरिफिकेसन	प्रतिशत	१००	०.१९	०.४५	०	०
	२.७.२५.८५९	तथ्याङ्क दिवस	पटक	१	०.१९	०.४५	०	०
	२.७.२५.८६०	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी	पटक	४	०.१९	०.४५	९७	१००
	२.७.२५.९१०	तथ्याङ्कीय साक्षरता, स्थानीय तहमा	पटक	५	१.१५	२.७	४०	६०
	२.७.२५.९१२	पालिका प्रोफाइल	ओटा	२	०.७६	१.८	५०	६७.९

कम्पोनेन्ट	क्र.सं.	विवरण	एकाई	वार्षिक जम्मा			वार्षिक प्रगति	
				परिमाण	भार	बजेट	वित्तीय प्रगति	भौतिक प्रगति
						रु. लाखमा	प्रतिशतमा	प्रतिशतमा
	२.७.२५.९१३	तथ्याङ्क उत्पादनसम्बन्धी अन्य कार्यहरु	प्रतिशत	१००	०.०४	०.०९	०	०
	२.८.१.१३१	NDP अनुगमन	पटक	१६	०.३१	०.७४	२४.३	०
५०		**अस्थायी बालीको उत्पादन लागत अध्ययन**				**०.४५**		
	२.७.२५.८४६	मुख्य फिल्ड कार्य तथा सुपरिवेक्षण	प्रतिशत	१००	०.१९	०.४५	०	०
		चालु कार्यक्रम खर्चको जम्मा				४३.१७	**८१.६५ प्रतिशत**	**८६ प्रतिशत**
		समग्र प्रगति					**८१.८ प्रतिशत**	**८६ प्रतिशत**

तालिका ४.२० : चालु तर्फका कार्यक्रमको प्रगति, २०८२/८३

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	वार्षिक प्रगति	प्रगति
१.	**मूल्य तथ्याङ्क** **- MPI/MPPI** **- निर्माण सामग्रीको मूल्य सूचकाङ्क** **- कृषिजन्य उत्पादनको मूल्य सूचकाङ्क**	 ८६.५ प्रतिशत १०० प्रतिशत १०० प्रतिशत	त्रैमासिकरुपमा तोकिएको एक्सलमा प्रविष्टि गरेर पठाइएको
२.	**राष्ट्रिय लेखा** - त्रैमासिक (कृषि, खानेपानी, यातायात, होटल) - वार्षिक (एफ.एम., कोल्डस्टोर, सामुदायिक वन, नक्सा पास, स्थानीय सडक निर्माण)	९० प्रतिशत ८० प्रतिशत	त्रैमासिकरुपमा सङ्कलन गरी तोकिएको सफ्टवेयरमा प्रविष्टि गरेर पठाइएको। ३५ स्थानीय तह र क्षेत्रबाट सङ्कलन गरी पठाइएको।
३.	**स्वास्थ्य सेवा प्रदायक प्रतिष्ठान सर्वेक्षण, २०८२/८३**	८५० प्रतिष्ठान ८२.४०%	चैत १५ गतेदेखि ६ जना (५ महिला) गणक ८२ दिनको लागि नियुक्त भएर तथ्याङ्क सङ्कलन गरेको
४.	**स्थल यातायात सर्वेक्षण, २०८२/८३**	२८७ सवारीसाधन १००.००%	चैत १५ गतेदेखि ५ जना पुरुष गणक ५६ दिनको लागि करारमा नियुक्त भएर तथ्याङ्क सङ्कलन गरेको
५.	**व्यावसायिक तरकारीबाली सर्वेक्षण, २०८२/८३**	३१२ कृषक १००.००%	चैत १७ गतेदेखि २ जना महिला गणक ४३ दिनको लागि करारमा नियुक्त भएर काम गरेको।
६.	**सहकारी सर्वेक्षण, २०८२/८३**	४७४ प्रतिष्ठान ९०.८०%	४ जना करारका गणकलाई ९० दिनमा ५२२ प्रतिष्ठानको लक्ष्य दिइएको
७.	**नेपाल श्रमशक्ति सर्वेक्षण, चौँथो**	६२ PSU ९६.८०%	४ टोलीले १६-१६ PSU सर्वेक्षण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ६२ PSU सम्पन्न भएको

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	वार्षिक प्रगति	प्रगति
८.	पालिका प्रोफाइल	५० %	- २ ओटा स्थानीय तहको प्रोफाइल तयार गर्ने लक्ष्य रहेकोमा एक ओटा विदुर नगरपालिकाको प्रोफाइल तयार भएको
९.	तथ्याङ्कीय साक्षरता कार्यक्रम	६० %	- ५ ओटा स्थानीय तहमा तथ्याङ्कीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेमा ३ ओटा स्थानहरु (रसुवाको नौकुण्ड र कालिका गाउँपालिका, ललितपुरको कोन्ज्योसोम गाउँपालिका) मा कार्यक्रम गरिएको
१०.	तथ्याङ्क प्रदायकसँग अन्तर्क्रिया	१०० %	- नेपाल उद्योग वाणिज्य सङ्घ काठमाडौँमा सो सङ्घका नवनिर्वाचित पदाधिकारीहरुसँग आर्थिक गणना र तथ्याङ्क प्रणालीको विषयमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गरिएको
११.	विदेशी पर्यटकले नेपालमा गरेको खर्च सम्बन्धी अध्ययन	-	यो अध्ययन राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले यो आ.व.मा नगरी आगामी आ.व.मा सञ्चालन गर्न बजेट प्रस्ताव गरेको।
१२.	अस्थायी बालीको उत्पादन लागत अध्ययन	-	यो अध्ययन यो आ.व.मा सञ्चालन नगर्ने भएकोले समर्पण गरिएको।
१३.	आर्थिक गणनाको नक्शा भेरिफिकेसन	-	समर्पण गरिएको।
१४.	तथ्याङ्क दिवस	-	-
१५.	NDP अद्यावधिक गर्ने	-	-
१६.	तथ्याङ्क उत्पादनसम्बन्धी अन्य कार्यहरु	-	-

४.१५ कार्यक्रम अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण

कुनै योजना, कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरू कति प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयन भैराखेका छन् भनि माथिल्लो तहबाट गरिने अवलोकन, अभिलेखन तथा लेखाजोखा प्रक्रियालाई अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण भनिन्छ। यस कार्यालयबाट सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरूलाई कार्यालय प्रमुख वा तथ्याङ्क अधिकृत तहबाट डेस्क मनिटरिङ् तथा फिल्ड मनिटरिङ गर्ने अभ्यास छ।

डेस्क मनिटरिङबाट सम्वन्धित क्रियाकलापको प्रगति नियाल्ने, **Simple Difference Method** बाट विगतका तथ्याङ्कसँग तुलना गरी सुसङ्गती विश्लेषण गर्ने र सो कार्यक्रम अझ प्रभावकारी ढङ्गले सम्पन्न गराउन आवश्यक निर्देशन र सुझाव सल्लाह प्रदान गर्ने गरिन्छ।

स्थलगत अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्य गर्दा सामान्यतया गणक तथा सुपरिवेक्षकहरूसँग सम्बन्धित फिल्ड कार्यमा सँगै जाने अभ्यास छ। एकसाथ फिल्ड आउजाउ सम्भव नभएको अवस्थामा आवश्यकता अनुसार छड्के जाँच वा सरप्राइज भिजिट गर्न सकिन्छ। राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका प्रतिनिधिसँग संयुक्त टोली गठन गरेर पनि स्थलगत अनुगमन गर्ने प्रचलन छ।

यस कार्यालयबाट आ.व. २०८२/८३ मा गरिएका फिल्ड निरीक्षणमा गणक कर्मचारी तथा उत्तरदाता दुवैसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सम्पर्क राखी सोधपुछ तथा चेकजाँच गरिएको थियो ।

खण्ड : ५

बजेट तथा कार्यक्रम र खर्च

५.१ कुल बजेट विनियोजन, २०७९/८०–२०८२/८३

आर्थिक वर्ष	पूँजीगत	चालु	जम्मा
			रू.लाखमा
२०७९/८०	२.३	१२१	१२३.३
२०८०/८१	०.०	१४५.४	१४५.४
२०८१/८२	५.०	२७१.३३	२७६.३३
२०८२/८३	४.८८	२३६.१९	२४१.०७

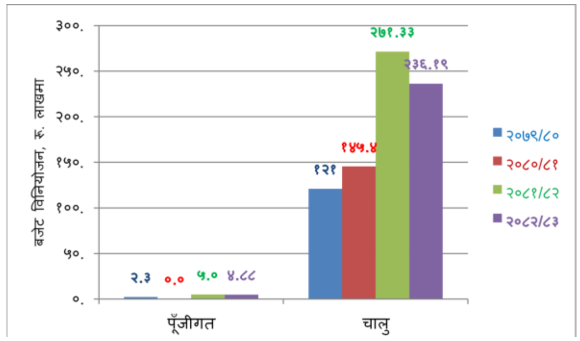

५.२ जम्मा यथार्थ खर्च, २०७९/८०–२०८२/८३

आर्थिक वर्ष	पूँजीगत	चालु	जम्मा
			रू.लाखमा
२०७९/८०	१.८४	१०४	१०५.८४
२०८०/८१	०.०	८९.७६	८९.७६
२०८१/८२	४.०८	१९७.५	२०१.५८
२०८२/८३	४.३६	१९२.८६	१९७.२२

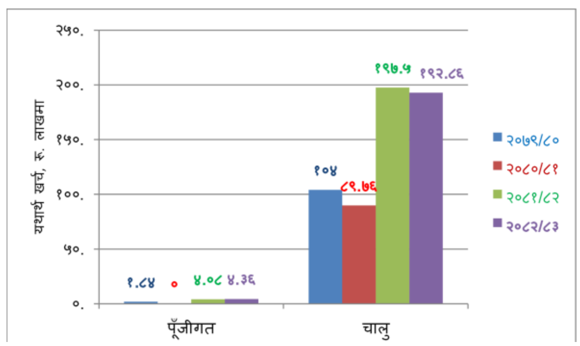

५.३ बजेट विनियोजन र खर्च सारांश, २०८२/८३

आ.व.२०८२/८३ मा तथ्याङ्क कार्यालय, काठमाडौँमा चालुतर्फ रू. २ करोड ३६ लाख १९ हजार र पूँजीगत तर्फ रू. ४ लाख ८८ हजार गरी जम्मा रू.२ करोड ४१ लाख ७ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा सो आ.व. चालुतर्फ रू. १ करोड ९२ लाख ८५ हजार र पूँजीगततर्फ रु. ४ लाख ३५ हजार ५ सय ५३ रकम खर्च भएको छ।

यसरी सो आ.व. मा चालु र पूँजीगततर्फ क्रमश: ८१.६५ प्रतिशत र ८९.२५ प्रतिशत खर्च भएको छ। उक्त आ.व.को वार्षिक वित्तीय प्रगति ८१.८० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ५.१: बजेट विनियोन र खर्च सारांश, आ.व.२०८२/८३

खर्च शीर्षक	कुल बजेट रु.	कुल खर्च रु.	बाँकी रकम रु.	वित्तीय प्रगति
चालु खर्च	२,३६,१९०००	१,९२,८५,७२०.७०	४३,३३,२७९.३०	८१.६५ %
पूँजीगत खर्च	४८८०००	४३५५५३	५२४४७	८९.२५ %
जम्मा	२,४१,०७,०००	१,९७,२१,२७३.७०	४३,८५,७२६.३०	८१.८०%

यस आ.व.मा ८० ओटा भुक्तानी आदेश र २३६ ओटा गोश्वारा भौचरमार्फत जम्मा १ हजार ३ सय ११ जना व्यक्ति वा संस्थालाई विद्युतीय भुक्तानी गरिएको थियो।

८० भुक्तानी आदेश	२३६ गोश्वारा भौचर	१३१९ विद्युतीय भुक्तानी	८ चेक

आ.व.२०८२/८३ मा नेपाल श्रमशक्ती सर्वेक्षण र सहकारी संस्था सर्वेक्षणमा खटीएका गणक तथा सुपरिवेक्षकलाई तलब र दैनिक तथा भ्रमण भत्ता भुक्तानी गर्ने प्रयोजनको लागि विभिन्न मितिमा ८ ओटा चेक प्राप्त भएका थिए।

५.४ पूँजीगत खर्च, २०८२/८३

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले आ.व.२०८२/८३ मा विनियोजन भएको पूँजीगततर्फको बजेटबाट

- मिति २०८२/०९/०३ गते जि.एस.ट्रेड लिङ्कबाट १ ओटा एच.पी. को ल्यापटप खरिद गरेको,
- मिति २०८२/०६/०५ गते गरुड फर्निसिङ सेन्टरबाट ५ ओटा पर्दा खरिद गरेको, र
- मिति २०८२/०८/१६ गतेताननाई प्रा.लि.बाट १ ओटा 'शाइन' मोटरसाइकल खरिद गरेको थियो।

तालिका ५.२ : पूँजीगत खर्च, आ.व.२०८२/८३

क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	परिमाण	जम्मा बजेट (रु.लाखमा)	खर्च (रु. मा)
१.	मेशिनरी खरिद	१ पटक	०.९२	८९२९७/-
२.	फर्निचर तथा फिक्चर्स	५ ओटा	०.४६	४०११४/-
३.	दुई पाङ्ग्रे सवारीसाधन खरिद	१ ओटा	३.५	३००३५२/-
	जम्मा प्रगति		४.८८	४३५५५३/-

५.५ खर्च शीर्षकगत वार्षिक बजेट विनियोजन

आ.व. २०८२/८३ यस कार्यालयलाई अघिल्लो वर्षको तुलनामा चालु तर्फ ३५ लाख १४ हजार र पूँजीगत तर्फ १२ हजार गरी जम्मा रु. ३५ लाख २६ हजार कम बजेट विनियोजन भएको थियो।

चाल तर्फका २० ओटा खर्च शीर्षक मध्ये ११ ओटा खर्च शीर्षकमा अघिल्लो वर्षभन्दा थोरै बजेट विनियोजन भएको थियो भने ५ ओटा खर्च शीर्षकमा धेरै बजेट विनियोजन भएको थियो। ३ ओटा खर्च शीर्षकमा दुवै आ.व.मा बराबर बजेट विनियोजन भएको थियो।

खासगरि, मसलन्द तथा कार्यालय सामग्रीमा अघिल्लो आ.व.भन्दा २ लाख २४ हजार र कार्यक्रम खर्चमा रु.३२ लाख कम बजेट प्राप्त भएको थियो।

तर यस आ.व.मा अघिल्ला वर्ष विनियोजन नभएको सवारीसाधन खरिदमा बजेट आएको थियो।

यस कार्यालयलाई आ.व.२०८२/८३ मा कार्यालय सञ्चालनको सिलसिलामा मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री, करार सेवा शुल्क, विविध खर्च र फर्निचर मर्मतमा बजेट अपुग भएको थियो। यद्यपि, यस कार्यालयमा २०८२ चैत १ गतेदेखि जिल्ला आर्थिक गणना कार्यालय, काठमाडौँ, क अन्तर्गत प्राप्त भएको बजेटले अपुग भएका खर्च शीर्षकको आवश्यकता पूरा गरिएको थियो।

तालिका नं. ५.३ :- खर्च शीर्षकगत वार्षिक बजेट विनियोजन, आ.व. २०८०/८१–२०८२/८३

	खर्च शीर्षक	वार्षिक बजेट			बजेट थप
		२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	/घट
				रु. लाखमा	
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	९८.०२	१२६.८१	१२६.९३	०.१२
२११२१	पोशाक	१.३०	१.८०	१.८०	०
२११३२	महङ्गी भत्ता	३.१२	४.३२	१०.०५	५.७३
२११३९	अन्य भत्ता	०.३१	०.५८	०.५६	-०.०२
२१२१२	योगदानमा आधारित निवृतभरण तथा उपदान कोष खर्च	०.००	१.०८	१.०८	०
२१२१३	योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	०.७२	०.९६	१.२३	०.२७
२२१११	पानी तथा बिजुली	१.४५	१.७४	१.५९	-०.१५
२२११२	सञ्चार महसुल	१.२४	१.३७	१.२६	-०.११
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	३.५१	७.०६	४.७०	-२.३६
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	२.५२	२.२८	२.१४	-०.१४
२२२१४	वीमा तथा नवीकरण खर्च	०.६५	०.९०	१.३२	०.४२
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	०.७७	०.७५	०.८०	०.०५
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२.२५	४.८०	२.५६	-२.२४
२२३१४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	०.२७	०.५३	–	–
२२४१३	करार सेवा शुल्क	१०.३२	१०.९३	१०.५५	-०.३८
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	४.९५	७७.६६	४५.६६	-३२.०
२२६११	अनुगमन, मूल्याङ्कन खर्च	०.७१	५.३६	२.६९	-२.६७
२२६१२	भ्रमण खर्च	०.४५	०.८०	०.८०	०
२२७११	विविध खर्च	१.४८	३.६०	१.७०	-१.९
२८१४२	घर भाडा	११.३५	१८.००	१८.२०	०.२
	चालु खर्चको जम्मा	**१४५.३९**	**२७१.३३**	२३६.१९	-३५.१४
३११२१	सवारीसाधन		–	३.५०	३.५०
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	–	४.००	०.९२	-३.०८
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	–	१.००	०.४६	- ०.५४
	पूँजीगत खर्चको जम्मा	-	**५.००**	**४.८८**	-०.१२
	कुल जम्मा	**१४५.३९**	**२७६.३३**	**२४१.०७**	- ३५.२६

स्रोत:- https://ipfms.fcgo.gov.np । तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौं (२०१०८३५०३)

तालिका नं. ५.४ :- खर्च शीर्षकगत वार्षिक खर्च, आ.व. २०८०/८१–२०८२/८३

	खर्च शीर्षक	वार्षिक खर्च			वित्तीय प्रगति		
		२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
				रु. लाखमा		प्रतिशतमा	
२१११	पारिश्रमिक कर्मचारी	६७.०१	११४.१७	१०९.२८	६८	९०	८६
२११२१	पोशाक	१.००	१.८०	१.६०	७७	१००	८९
२११३२	महङ्गी भत्ता	२.३४	४.११	१०.०५	७५	९५	१००
२११३९	अन्य भत्ता	०.०२	०.१७	०.०३	५	२९	५
२१२१२	योगदानमा आधारित निवृतभरण तथा उपदान कोष खर्च	०.००	०.१९	०.४०	०	१८	३७
२१२१३	योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	०.२७	०.८५	०.८०	३८	८८	६५
२२१११	पानी तथा बिजुली	०.६२	०.५४	०.५४	४३	३१	३४
२२११२	सञ्चार महसुल	०.७८	०.४१	०.३५	६३	३०	२८
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२.४३	२.८४	४.१२	६९	४०	८८
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	२.५२	२.११	१.५५	१००	९२	७२
२२२१४	वीमा तथा नवीकरण खर्च	०.२७	०.४०	०.४७	४२	४४	३६
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	०.७२	०.६३	०.७१	९४	८४	८८
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२.२५	४.८०	२.५३	१००	१००	९९
२२३१४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	०.१२	०.०८	–	४४	१५	–
२२४१३	करार सेवा शुल्क	१०.३१	१०.६१	९.९४	१००	९७	९४
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	४.१०	३६.०१	३३.५७	८३	४६	७४
२२६११	अनुगमन, मूल्याङ्कन खर्च	०.६६	१.१५	०.६१	९३	२१	२३
२२६१२	भ्रमण खर्च	०.००	०.७९	०.२३	०	९९	२९
२२७११	विविध खर्च	१.३२	१.४६	१.६८	८९	४०	९९
२८१४२	घर भाडा	९.१७	१४.४०	१४.४०	८१	८०	७९
	चालु खर्चको जम्मा	**१०५.९१**	**१९७.५०**	**१९२.८६**	**६२**	**७३**	**८२**
३१११२१	सवारी साधन	–	–	३.०४	–	–	८७
३१११२२	मेशिनरी तथा औजार	–	३.२१	०.९०	–	८०	९८
३१११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	–	०.८७	०.४१	–	८७	८८
	पूँजीगत खर्चको जम्मा	–	**४.०८**	**४.३६**	–	**८२**	**८९**
	कुल जम्मा	**१०५.९१**	**२०१.५८**	**१९७.२२**	**६२**	**७३**	**८२**

स्रोत:- https://ipfms.fcgo.gov.np । तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौं (३०१०८३५०३)

५.६ बेरूजुको अवस्था

यस कार्यालय स्थापनादेखिका बेरूजुहरू नियमित गर्नुपर्ने भए नियमित र असुल गर्नु पर्ने असुल उपर गराई लगत कट्टा गराई पञ्जीकरण गर्ने कार्य वार्षिक रूपमा हुँदै आएको छ। विभिन्न आर्थिक वर्षहरूमा औंल्याएका बेरूजु शीर्षकहरू उपर यस कार्यालयबाट आवश्यक कारवाही गरि सम्परीक्षण भई सकेका छन्। आ.व.२०८१/८२ सम्मको अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदन अनुसार यस कार्यालयको दायित्वमा पर्ने कुनै पनि किसिमको बेरूजु देखिएको छैन।

५.७ कार्यालयको जिन्सी विवरण

५.७.१ खर्च भएर जाने सामान

यस कार्यालयले आ.व.२०८२/८३ मा रु. ३ लाख ३३ हजार ८ सय ३८ रकम बराबरका ८६ प्रकारका खर्च भएर जाने सामान खरिद गरेको थियो। खर्च भएर जाने जिन्सी मालसामानको विस्तृत विवरण अनुसूची ४ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ५.५ : धेरै रकममा खरिद भएका तेऱ्ह प्रकारका सामानहरुको विवरण, २०८२/८३

मालसामानको नाम	एकाइ	गत आ.व.सम्मको		चालु आ.व.मा		चालु आ.व.मा खर्च	
		परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
१. ब्याग	पिस/थान			१९	४००४२	१९	४००४२
२. इलेक्ट्रोनिक हाजिर मेशिन	पिस/थान			१	३९५५०	०	०
३.कार्पेट पर्दा फिटिङ चार्ज	पिस/थान			३५	३८०५६	०	
४.टोनर	पिस/थान			७	३३८४०	७	३३८४०
५.फोटोकपी पेपर	रिम	१४	९४९२	४०	२३९५६	५४	३३४४८
६.विविध मर्मत सम्भार सामग्री	पिस/थान			५	१५०००	५	१५०००
७.पेन ड्राइभ	पिस/थान	१	१३००	१२	१२२०४	१२	१२४८७
८.पावर सप्लाइ	पिस/थान			९	११४७५	९	११४७५
९.परिचय पत्र	पिस/थान			२३	९८५५	२३	९८५५
१०.इन्डेक्स फाइल	पिस/थान			४०	७६८४	३५	६७२४
११.नागरिक वडापत्र	पिस/थान			३	६६११		
१२.टावेल	पिस/थान			८	६०००	६	४५००
१३.स्टिलको थर्मस	पिस/थान			४	५६००	०	०

आ.व.२०८२/८३ मा १९ जना कर्मचारीको लागि रु. ४० हजारमा १९ ओटा अफिस ब्याग खरिद गरिएको थियो। दोस्रो ठूलो रकमको खरिद इलेक्ट्रोनिक हाजिरी मेशिन खरिदमा भएको थियो। उक्त मेशिन ३९ हजार ५ सय ५० रुपैया परेको थियो। तेस्रोमा कार्पेट र पर्दाको फिटिङ चार्ज रहेको छ। चौँथोमा ७ ओटा प्रिन्टरको टोनर खरिदमा करिब रु. ३४ हजार खर्च भएको छ। यस आ.व.मा ५४ रिम फोटोकपी पेपर खर्च भएको थियो। त्यस मध्ये ४० रिम पेपर यही आ.व.मा खरिद भएको थियो।

५.७.२ खर्च भएर नजाने सामान

यस कार्यालयमा ५६ प्रकारका खर्च भएर नजाने मालसामान छन्। खर्च भएर नजाने जिन्सी मालसामानको वार्षिक विवरण अनुसूची ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ। कार्यालयमा रहेका चालु हालतमा रहेका, मर्मत हुने अवस्थामा रहेका र मर्मत नहुने स्थितिका कम्प्युटर, ल्यापटप, सवारिसाधन तथा अन्य मेशिन उपकरणहरूको सङ्ख्यात्मक विवरण तालिका ५.६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५. ६: कम्प्यूटर, ल्यापटप, सवारिसाधन तथा अन्य मेशिन उपकरणको अवस्था, २०८२/८३

क्र.स.	सामान	जम्मा	चालु	मर्मत हुने	मर्मत नहुने
१	डबल क्याव ४ डि पिकअप भेहिकल	१	१	०	०
२	मोटर साइकल	५	४	०	१
३	डेस्कटप कम्प्यूटर	२१	१३	३	५
४	ल्यापटप	२७	१३	५	९
५	ट्याबलेट	१०	७	१	२
६	प्रिन्टर	२०	८	३	९
७	एसी	३	३	०	०
८	इन्भर्टर	३	०	०	३
९	प्रोजेक्टर	२	१	१	०

स्रोत : जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन, २०८२/८३।

अनुसूचीहरू

अनुसूची – १ :- नागरिक वडापत्र

क्र.सं.	प्रदान गरिने सेवा तथा कार्य विवरण	आवश्यक कागजात	लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर	जिम्मेवार पदाधिकारी	अनुगमन गर्ने	उजुरी सुन्ने अधिकारी
१	विभिन्न गणना तथा सर्वेक्षणहरूबाट प्राप्त तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने ।	विवरण खुलेको निवेदन	तत्काल	निःशुल्क	सुपरिवेक्षक	तथ्याङ्क अधिकृत	कार्यालय प्रमुख
२	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र यस कार्यालयबाट प्रकाशित तथ्याङ्क वितरण गर्ने ।	विवरण खुलेको निवेदन	तत्काल	निःशुल्क	सुपरिवेक्षक	तथ्याङ्क अधिकृत	कार्यालय प्रमुख
३	विभिन्न अध्ययन अनुसन्धान कार्यका लागि तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा सहयोग एवं समन्वय गर्ने ।	सम्बन्धित निकायको स्वीकृत पत्र र अध्ययनको प्रस्तावपत्र सहित निवेदन	आवश्यकता अनुसार	निःशुल्क	सुपरिवेक्षक	कार्यालय प्रमुख	कार्यालय प्रमुख
४	तथ्याङ्कीय कृयाकलापमा समन्वय गर्ने ।	सम्बन्धित निकायको पत्र वा विवरण खुलाएको निवेदन	आवश्यकता अनुसार	निःशुल्क	सुपरिवेक्षक	तथ्याङ्क अधिकृत	कार्यालय प्रमुख
५	जिल्ला/स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण सम्बन्धी तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने ।	विवरण खुलेको निवेदन	तत्काल	निःशुल्क	सुपरिवेक्षक	तथ्याङ्क अधिकृत	कार्यालय प्रमुख
६	सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४, बमोजिम सार्वजनिक सरोकारका सूचना उपलब्ध गराउने ।	विवरण खुलेको निवेदन	आवश्यकता अनुसार	निःशुल्क	सूचना अधिकारी	तथ्याङ्क अधिकृत	कार्यालय प्रमुख

कार्यालयको फोन नं. :- ०१०-५९०८३७२, ०१०-५२४२०५५

इमेल :- scokathmandu@nsonepal.gov.np

वेवसाइट :- scokathmandu.nsonepal.gov.np

सूचना अधिकारी :- त.अ. जितेन्द्र रानाभाट

अनुसूची – २ :- तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँको दरबन्दी र पदपूर्ती स्थिति

सि.नं.	पद	श्रेणी	सेवा	समुह	दरबन्दी सङ्ख्या	पदपूर्ति सङ्ख्या
१	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	रा. प. द्धितीय	आ.यो.त.त.	तथ्याङ्क	१	१
२	तथ्याङ्क अधिकृत	रा. प. तृतीय	आ.यो.त.त.	तथ्याङ्क	२	२
३	सुपरिवेक्षक	रा. प.अनं. प्रथम	आ.यो.त.त.	तथ्याङ्क	७	७
४	गणक	रा. प.अनं. द्धितीय	आ.यो.त.त.	तथ्याङ्क	५	४
५	नायब सुब्बा	रा. प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सा.प्र.	१	१
५	खरिदार	रा. प.अनं.द्धितीय	नेपाल प्रशासन	सा.प्र.	१	१
६	सहलेखापाल	रा. प.अनं. द्धितीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१
७	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहीन	नेपाल प्रशासन	सा.प्र.	२	२
जम्मा					२०	१९

नोटः- आ.यो.त.त.= नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, सा.प्र.= सामान्य प्रशासन समूह

अनुसूची – ३ :- तथ्याङ्क कार्यालय काठमाडौंका कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली

सि.नं.	पद	कर्मचारीको नाम, थर	कार्यरत अवधि	
			देखि	सम्म
१.	तथ्याङ्क अधिकृत	श्री शरदराज नेपाल	२०५०/०४/०१	२०५३/०४/२८
२.	तथ्याङ्क अधिकृत	श्री ज्ञानेन्द्र बज्राचार्य	२०५३/०२/२९	२०५९/०९/२२
३.	तथ्याङ्क अधिकृत	श्री धर्मरत्न बज्राचार्य	२०५९/०९/२३	२०७०/०४/२०
४.	निर्देशक	श्री धर्मरत्न बज्राचार्य	२०७०/०४/२१	२०७०/०९/११
५.	निर्देशक	श्री राम बन्धु रेग्मी	२०७०/०९/१२	२०७७/०६/१६
६.	निर्देशक	श्री धर्मरत्न बज्राचार्य	२०७७/०६/१८	२०८०/१२/०७
७.	नि. का. प्र.	श्री अनिता काफ्ले	२०८०/१२/०८	२०८१/०२/०८
८.	निर्देशक	श्री प्रभा बराल	२०८१/०२/०९	२०८१/०३/३२
९.	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	श्री प्रभा बराल	२०८१/०४/०१	२०८२/०७/३०
१०.	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	श्री लोक बहादुर खत्री	२०८२/०८/०१	हालसम्म

अनुसूची-४ :- खर्च भएर जाने सम्पत्ति वा जिन्सी मालसामान खरिदको वार्षिक विवरण, २०८२/८३

क्र.सं.	मालसामानको नाम	एकाइ	गत आ.व.सम्मको मौज्दात		चालु आ.व.मा आम्दानी		चालु आ.व.मा खर्च	
			परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
१	टोनर	पिस/थान			७	३३८४०	७	३३८४०
२	टोनर ३३३ एउ कार्टज रिफिलिङ	पिस/थान			५	४०००	४	३२००
३	माउस	पिस/थान			४	४५२०	४	४५२०
४	पेन ड्राइभ	पिस/थान	१	१३००	१२	१२२०४	१२	१२४८७
५	मल्टिप्लग	पिस/थान	२	५१९८	२	२१००	४	७२९८
६	इ-हाजिरी	पिस/थान			१	५००	०	०
७	टेलिफोन सेत	पिस/थान	३	८४७५	०	०	३	८४७५
८	पावर सप्लाइ	पिस/थान			९	११४७५	९	११४७५
९	वायर	मिटर			२०	६००	२०	६००
१०	कम्प्युटर पावर सप्लाइ	पिस/थान			१	१५००	१	१५००
११	नेटवर्किङ केवल	पिस/थान			६	२१००	६	२१००
१२	इथरनेट स्वीच	पिस/थान			१	१०००	१	१०००
१३	वाइफाइ डङ्गल	पिस/थान			६	२९१०	६	२९१०
१४	इलेक्ट्रोनिक हाजिर मेशिन	पिस/थान			१	३९५५०	०	०
१५	वोडोनिल	पाकेट			१२	१४९२	११	१३६७
१६	अफिस डायरी	पिस/थान			१२	४७४६	१२	४७४६
१७	कलर पेपर	रिम			१	३६०	१	३६०
१८	किताब छपाइ	पिस/थान	५००	३८९८५	०	०	५००	३८९८५
१९	खादा	पिस/थान			१०	१०००	१०	१०००
२०	खाम ९x४	पिस/थान			५०	४००	५०	४००
२१	खाम ए फोर प्लास्टिक कोटेट	पिस/थान			२०	३००	२०	३००
२२	जेल डटपेन	पिस/थान			७२	२१७०	७२	२१७०
२३	बल पेन	बाकस			१	२३२	१	२३२
२४	नागरिक वडापत्र	पिस/थान			३	६६११		
२५	नेपाली पेपर ए फोर	रिम	२	१७५२	०	०	०	०
२६	नेपाली फाइल/टिप्पणी फाइल	पिस/थान	४५	१०१७	०	०	४५	१०१७
२७	नोटबुक सानो	पिस/थान	८	३१६	०	०	४	१५९
२८	परिचय पत्र	पिस/थान		०	२३	९८५५	२३	९८५५
२९	परिचय पत्रको डोरि र कभर	पिस/थान		०	०	०	०	०
३०	पर्मानेन्ट साइन पेन	पिस/थान		०	१२	२७१	१२	२७१
३१	पाइलट पेन	पिस/थान	८	१२२०	०	०	८	१२२०
३२	फाइल डोरि	मुठा	०	०	७	४५५	७	४५५

क्र.सं.	मालसामानको नाम	एकाइ	गत आ.व.सम्मको मौज्दात		चालु आ.व.मा आम्दानी		चालु आ.व.मा खर्च	
			परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
३३	फोटोकपी पेपर	रिम	१४	९४९२	४०	२३९५६	५४	३३४४८
३४	विदा माग फाराम	प्याड	१	५६५	०	०	१	५६५
३५	ब्याग	पिस/थान		०	१९	४००४२	१९	४००४२
३६	ब्याडिङ टेप	पिस/थान		०	३	५७२	३	५७२
३७	रेकर्ड फाइल नेपाली कागजको	पिस/थान	५०	८४८	०	०	५०	८४८
३८	लेटरहेड चार कलरको	पिस/थान		०	२	४८५९	२	४८५९
३९	बेन्डिङ सिट	रिम		०	१	५९९	०	०
४०	स्टिच मेसिन सानो	पिस/थान	२	२७१	०	०	२	२७१
४१	हरियो कलर पेपर	रिम		०	२	२०५७	१	१०२८
४२	हेलोजीन हिटर	पिस/थान	२	७६८४	०	०	०	०
४३	टिपेक्स	पिस/थान	२	१९२	३	१७०	५	३६२
४४	इन्डेक्स फाइल	पिस/थान			४०	७६८४	३५	६७२४
४५	छाता	पिस/थान	६	३५६०	०	०	६	३५६०
४६	बलपेन	पिस/थान	०	०	७२	१४५८	६६	१३३६
४७	पान्चिङ मेशिन	पिस/थान	३	८४८	०	०	३	८४८
४८	रजिष्टर	पिस/थान			१	१५००	०	०
४९	ग्लुस्टिक	पिस/थान			२४	२८४८	१८	२१३६
५०	टोनर रिफिलिङ	पिस/थान			२	११३०	०	०
५१	अण्डा ताइ	पिस/थान			१	५००	१	५००
५२	अन्य किचन सामान	पिस/थान			३	१०००	३	१०००
५३	अफिस चप्पल	जोडा	२०	११८६५	०	०	२०	११८६५
५४	कचौरा स्टिल	पिस/थान			१	३५०१	१	३५०१
५५	कम्बड स्प्रे सेट	सेट			६	९४९	२	३१६
५६	कैंची	पिस/थान			२	३७३२	०	०
५७	डिस्पेन्सर पानी तताउने	पिस/थान	२	८१३६	०	०	०	०
५८	ढक्कन भएको डस्बिन	पिस/थान	२	८८१	०	०	२	८८१
५९	भाडा माझ्ने साबुन	पिस/थान			२०	५४२	१४	३८०
६०	मफ डण्डीसहित	पिस/थान			२	६००	२	६००
६१	रूम स्प्रेप	पिस/थान	३	६६१	०	०		
६२	लिजोल	बोतल	१	२७७	०	०	१	२७७
६३	स्टिलको थर्मस	पिस/थान	०	०	४	५६००	०	०
६४	हेण्डवास झोल	पाकेट	१	१८६	६	१६२७	६	१५४२
६५	फिनेल	पिस/थान	७	९८९	०	०	७	९८९

क्र.सं.	मालसामानको नाम	एकाइ	गत आ.व.सम्मको मौज्दात		चालु आ.व.मा आम्दानी		चालु आ.व.मा खर्च	
			परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
६६	हार्पिक	पिस/थान	१८	३२४८	१२	२५७६	१४	२५२५
६७	कोलिन	बोतल	१२	२५७६	०	०	९	१९३२
६८	डस्टबिन	पिस/थान	०	०	१	११००	१	११००
६९	सर्फ	पिस/थान	२	११०७	०	०	०	०
७०	टिस्यु पेपर	पिस/थान	१८	२२३७	१५	१५२६	२७	३०१७
७१	प्रेसर कुकुर	पिस/थान	०	०	१	१८००	०	०
७२	जग तामाको	पिस/थान	०		१	११००	१	११००
७३	करूवा	पिस/थान	०		१	२३००	०	०
७४	कपडा राख्ने स्टाण्ड	पिस/थान	०		२	२५९९	१	१३००
७५	कार्पेट रिप	मिटर	५४	३९५०१	०	०	५४	३९५०१
७६	कार्पेट पर्दा फिटिङ चार्ज	पिस/थान			३५	३८०५६	०	
७७	कि रिङ	पिस/थान			२	४७५	२	४७५
७८	गाडी पुछ्ने कपडा	पिस/थान	४	५८८		०	४	५८८
७९	टावेल	पिस/थान	०	०	८	६०००	६	४५००
८०	नेम प्लेट त्रिभुजाकार	पिस/थान	१	१०१७			१	१०१७
८१	परिचपयत्र डोरि	पिस/थान	२०	२७१२			२०	२७१२
८२	विविध मर्मत सम्भार सामग्री खरिद	पिस/थान			५	१५०००	५	१५०००
८३	वक्सी स्प्रे पोलिस्र	पिस/थान	१	६२२			१	६२२
८४	मोबिल	पिस/थान			८	१००००	८	१००००
८५	गियर आयल	लिटर			२	२१९२	२	२१९२
८६	फोटो फ्रेम ए फोर	पिस/थान	२	२२६०			२	२२६०
	जम्मा		**८१७**	**१६०५८६**	**६४५**	**३३३८३८**	**१३३५**	**३६०२२९**

स्रोत:- https://newpams.fcgo.gov.np । तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँ, मुख्य स्टोर (३०१०८३५०३००)

अनुसूची-५ :- खर्च भएर नजाने सम्पत्ति वा जिन्सी मालसामानको वार्षिक विवरण, २०८२/८३

क्र.सं	जिन्सी मालसामान	एकाई	गत आ.व. सम्मको		चालु आ.व.मा आम्दानी		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
				रूपैयाँमा		रूपैयाँमा		रूपैयाँमा
१	मोटरसाइकल	सङ्ख्या	५	५३३८१५	१३	३४३९७५	६	८७७७८७
२	पिक अप भ्यान	सङ्ख्या	१		०		१	
३	साइकल	सङ्ख्या	१		०		१	
४	डेस्कटप कम्प्यूटर	सङ्ख्या	२१	४४६६९९	०	०	२१	४४६६९९
५	ल्यापटप	सङ्ख्या	२५	११९२४९३	२	१८८४१४	२७	१३८०९०७
६	ट्याबलेट	सङ्ख्या	९	१५५०८१	१	१८३९०	१०	१७३४७१
७	फोटोकपी मेशिन	सङ्ख्या	१	४०४५४			१	४०४५४
८	टेलिभिजन	सङ्ख्या	१	१३४७७			१	१३४४७
९	टेलिफोन	सङ्ख्या	१	२०३४			१	२०३४
१०	जिपिएस मेशिन	सङ्ख्या	२				२	
११	प्रिन्टर	सङ्ख्या	२०	२३५४६७			२०	२३५४६७
१२	फ्याक्स मेशिन	सङ्ख्या	२	१५७०८			२	१५७०८
१३	प्रोजेक्टर	सङ्ख्या	१	४७९९९			१	४७९९९
१४	प्रोजेक्टर	सङ्ख्या	१				१	
१५	हार्ड ड्राइभ	सङ्ख्या	१				१	
१६	हिटर	सङ्ख्या	१	५६५०			१	५६५०
१७	टेबुल पङ्खा	सङ्ख्या	७				७	
१८	भ्याकुम क्लिनर	सङ्ख्या	६	१२२७२१			६	१२२७२१
१९	युपिएस	सङ्ख्या	८	४५२७			८	४५२७
२०	इलेक्ट्रिक कितली	सङ्ख्या	१	३८९९			१	३८९९
२१	पावर ब्याक अप	सङ्ख्या	३	१८६४५			३	१८६४५
२२	कुलर	सङ्ख्या	१	२०४५३			१	२०४५३
२३	इन्भर्टर	सङ्ख्या	३				३	
२४	स्टेण्ड पङ्खा	सङ्ख्या	७	७२३७			७	७२३७
२५	वाटर फिल्टर	सङ्ख्या	१				१	
२६	ए.सी.	सङ्ख्या	३	२९०४१०			३	२९०४१०
२७	लाउड स्पिकर	सङ्ख्या	१				१	
२८	ढक	सङ्ख्या	२७				२७	
२९	ग्रेन म्वाइस्चर मेशिन	सङ्ख्या	२				२	
३०	टेबुल	सङ्ख्या	१९	८०६९५			१९	८०६९५
३१	कुर्ची	सङ्ख्या	२६				२६	
३२	सोफासेट	सङ्ख्या	५	२९०१७			५	२९०१७
३३	स्टिल दराज	सङ्ख्या	१०	५५६४७			१०	५५६४७
३४	एजुकेटिभ टेबुल	सङ्ख्या	११				११	

क्र.सं	जिन्सी मालसामान	एकाई	गत आ.व. सम्मको		चालु आ.व.मा आम्दानी		मौज्दात बाँकी	
			परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
				रूपैयाँमा		रूपैयाँमा		रूपैयाँमा
३५	रिभल्विङ चेयर	सङ्ख्या	१८	१९५१५			१८	१९५१५
३६	टि-टेबल	सङ्ख्या	८				८	
३७	कम्प्यूटर टेबल	सङ्ख्या	४	१२९९८			४	१२९९८
३८	बेन्च	सङ्ख्या	६				६	
३९	खाट/पलङ लो बेड	सङ्ख्या	१०				१०	
४०	र्‍याक	सङ्ख्या	२				२	
४१	बुक सेल्फ	सङ्ख्या	२				२	
४२	इस्टुल	सङ्ख्या	४	५०२८			४	५०२८
४३	स्टाण्ड	सङ्ख्या	३				३	
४४	काठको दराज	सङ्ख्या	४				४	
४५	स्टिल दराज	सङ्ख्या	१०				१०	
४६	क्याबिनेट काउन्टर	सङ्ख्या	१				१	
४७	कुशन मेच	सङ्ख्या	१०				१०	
४८	स्टाण्ड	सङ्ख्या	१				१	
४९	कुर्ची	सङ्ख्या	२४	३६९५६			२४	३६९५६
५०	ह्वाइट बोर्ड	सङ्ख्या	१				१	
५१	पन्चिङ मेशिन	सङ्ख्या	१				१	
५२	चेक राइटर	सङ्ख्या	४	१२३०९			४	१२३०९
५३	सूचना पाटी	सङ्ख्या	१				१	
५४	ग्याँस सिलिण्डर	सङ्ख्या	३	२७१४			३	२७१४
५५	घडी (भित्ते/टेबुल)	सङ्ख्या	३	२०३५			३	२०३५
५६	ग्याँस चुलो	सङ्ख्या	१	२७१२			१	२७१२
	जम्मा		355	3416513	4	550776	359	3967289

स्रोत:- https://newpams.fcgo.gov.np । तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौँ, मुख्य स्टोर (३०१०८३५०३००)

अनुसूची – ६ :- तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, काठमाडौंमा कार्यरत कर्मचारीहरूको नामावली

क्र.सं	नाम, थर	पद	ठेगाना	टेलिफोन
१.	लोक बहादर खत्री	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	फेदीखोला-१, स्याङ्जा	९८४९७९१०८३
२.	नारायण प्रसाद रिजाल	तथ्याङ्क अधिकृत	बेलकोटगढी-८, नुवाकोट	९८४१६८१०४९
३.	जितेन्द्र रानाभाट	तथ्याङ्क अधिकृत	भानु-४, तनँहु	९८६०६७६९२७
४.	किरण पोख्रेल	नायब सुब्बा	घोराही-१५, दाङ	९८४७८२७४६२
५.	किरण विष्ट	सुपरिवेक्षक	दधिकोट, भक्तपुर	९८४१३८२७२८
६.	विष्णुदेवी शर्मा	सुपरिवेक्षक	चन्द्रागिरी-१४, काठमाडौ	९८४३२८९२४४
७.	वन्दना पौड्याल	सुपरिवेक्षक	कालिञ्चोक, दोलखा	९८५१२९०४९८
८.	नरदेवी काफ्ले	सुपरिवेक्षक	चौतारा-२, सिन्धुपाल्चोक	९८६०३७१५६५
९.	दामोदर खनाल	सुपरिवेक्षक	मालारानी-४, अर्घाखाँची	९८४९०२१२७३
१०.	डमरू चन्द	सुपरिवेक्षक	भिमदत्त-३, कन्चनपुर	९८४८५६६०९८
११.	रामशरण साह	सुपरिवेक्षक	जनकपुर, धनुषा	९७०२०४१२००
१२.	वेदना गौली	सह-लेखापाल	विरेन्द्रनगर-५ सुर्खेत	९८६१०४८९६७
१३.	सुशिला कटवाल	खरिदार	सिद्धिचरण-१२ ओखलढुङ्गा	९८६६८११८००
१४.	विष्णु प्रसाद गौतम	गणक	रेसुङ्गा-४, गुल्मी	९८६०६३६२३३
१५.	शोभा रेग्मी	गणक	बासगढी-७, बर्दिया	९८४४८८१०२९
१६.	लक्ष्मी महर्जन	गणक	सूर्यविनायक-८, भक्तपुर	९८४३६३१०४६
१७.	केशव प्रसाद लामिछाने	गणक	बारबर्दिया–६, बर्दिया	९८४३२९०७७६
१८.	विजय कुमार तामाङ्	हलुका सवारी चालक	काभ्रे, धुलिखेल	९८४९३९०२१३
१९.	रविन्द्रमान महर्जन	कार्यालय सहयोगी	का.म.न.पा.-१२ काठमाडौ	९८४३२०१५६५
२०.	दशु पुतुवार	कार्यालय सहयोगी	डिल्लिबजार, काठमाडौ	९८४१५१९८१२

फोटोहरु

नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ काठमाण्डौ
Nepal Chamber of Industry & Commerce Kathmandu

कोन्ज्योसोम गाउँपालिका
Konjyosom Rural Municipality
ललितपुर, बागमती प्रदेश, नेपाल
Lalitpur, Bagmati Province, Nepal